

KONCEPTPROTOKOLL

åren 1663-1730

Alc:1

Jag har gått igenom volymen

Den innehåller ett och annat intressant. Handlingarna ligger inte i tidsordning.

Jag har printat ut några sidor.

De avser

Början av prot. från 15 juni 1720 på Viks gästgivargård bild 160

Förteckning över de hemman i Vätte, som bruka mindre än 1/4dels mantal bild 410
däribland finns Ringdalen i Lommeland- Förslaget är att Anun Wintsensson bör flytta därifrån

Dombokskoncept Tanum- däri finns dokument daterade så tidigt som 1680 bilder 450 >

Domboksprot. 10 mars 1685 med mera fullständig text i inledningen än i Göta Hovrätts

renoverade exemplar bild 460

Om den förrymde tullaren i Svinesund- med i "min" CD bild 480

En skrivelse avseende Hans i Sältens instämning av kläckaren i Skee, med i CDn bild 570

RÄKENSKAPER
Tanum m.fl. häradsrätter
KI:1

Jag har gått igenom volymen.

Den innehåller en hel del av intresse. Dokumenten ligger samlade med omslag med text. Jag skriver av texten.

Saköreslängd 1674	Bild 20
Saköreslängd 1711-1721	Bild 60
Underskrift av Torger Brun 31 aug. 1719	Bild 290- även 140
Jordebok 1719 Jag har printat ut flera sidor, som avser olika intressanta gårdar	Bild 310
Visar rusthållen och till vilka kompanier de hörde Brandeby hörde till Såtenäs kompani	Bild 320
Längd över lagmansränta mm 1727 Jar har printat ut flera sidor, som avser olika intressanta gårdar	Bild 550
Räkning över häradskistornas medel 1747-1749	Bild 730

DOMBOK

1707

TANUM MFL HÄRADS RÄTTER

Kompletteringar skrivna efter att Strömstads släktforskare fått mitt material avseende 1660-1714

d: 16. Octobris Continuerade Tinget;

Strömstad		16
Kebal Norra	Skee	S:d: Tilltahlade handelsman ⁿ i Strömstadh Sign. Mattias Jockumson Wäll: Lorentz Prant för 97. dr Smt huusbrijstfälligheet på 1 Crono och Donations hemman Nordre Kijbahl i Skiee Socken, för hwilcken huusserööta Prant är blefwen utj den af Cronones Befälldningsm Wällbet ^{de} Bengdt Månsson, Läntzman Thomas Kiäpp och Nämndemän ^a Jon Larsson i Källekindh , sampt Anders Ifwarsson i Krocken , d: 1 Julj innewarande åhr, hållen huusesyhn skyldigh ärkliänder att häffta ----- osv
Kollekind	Skee	..att häffta, hwarföre Sig: Mathias Jokumson nu påstodh samma 97 dr. Smt af Lorentz Prant att utbekomma; Föredragandes wjdare huru denna huusesyn är ställter dereffter att wjdh hemmanet skulle finnas skough, hwilcken förtijden skall wara af Hr Brant uthuggin, så att ingen ringaste ståäck till huusebygnadt nyttigh der kan befinnas; och insinuerade för öfrigt Sign: Mathias Jokumson sin Expense=Räckningh. Hr Rådhm:n Brant Neckade ey att ju han will præstera och fullkombna hwadh den håldne huusesynen honom tillbiuder, allenast honom dertill må lembnad någhon tijdh, emedlertijdh will han sätta sitt till ½ förmedlade skattehemman, Kiebahl Hr Mathias Jokumson till säckerheett, alldeles effter sin nu af d:n 5 huijus, skrevne och producerade skriff; Emot denne af Brant, till Sign. Mathias Jokumson gifne försäkring achviescerade? han omsijder: dock medh sådant förbehålldh, att den huusebygnaden nästkommande sommer, ey blif:r fulkombnat?, skall Brantens skatteiordh utj Kijbahl derföre häffta; Fördenskulldh fant Tingz Rätten skiäligt, sådan deras förEhningh protocollo inserera, skohlandes Hr Brant nästkommande sommar fulkombna all den huusebygnadt, som huusesynen af d: 1 Julj sidstlijdin honom tillbiuder, i wjdrigh händelse må Sig: Mathias Jokumson haf:a tilgångh och regress utj des skattejordh i Kijbahl, för dhen wjdh förben:de huusesyn fundne bristfälligheet:n på huusen, som Cronohem:t utj Kijbahl tillhörige äro expenserna
Kroken	Skee	Ny sida expenserna beträffande, så förlijckte, sigh parterne deröf:r således at Branten gif:r och ärlägiert till Sig: Matis Jokumson derföre 8 dr Smt.

DOMBOK
BULLAREN och KVILLE HÄRADER
1715
UTDRAG

A1a: 16

Utdrag gjorda efter att först ha sett släktforskare Lars Hjelmströms resuméer.

Jag har således inte gått igenom hela domboksmaterialet utan endast skrivit ner de mål jag via resuméerna finner av intresse.

Sidorna är paginerade med stämpel, men någon har på vissa ställen ändrat siffrorna med blyerts.

Jag noterar sidnumren efter stämpelnumreringen.

Sid 2

Anno 1715 d: 26, 27, 28, och 29 Jan: höltz ordin: Laga Ting med Allmogen af Qwille och Bullarens härader å Rättan Tingzstad Giästgifwaregården Rabballsheed. närwarande Cronones Befalldningzman utj Nordwijkans Fögderije Wälb:de Jonas Erickzsson, och häradernas Eedsworne och troowärdige Nembdemän, som woro.

Af Bullarens härad

Oluf Hansson i Sundzhult

Anders Ollsson i Nafwerstad

Anders Hansson i Fressland

Hans Gudesson i Teegen

Assmund Gudesson i Eedsämb

Hans Ollsson i Lijfwerud

Af Qwille härad

Knut Hansson i Dahla

Erick Joensson i Båttna

Jacob Ollsson i Däfweland

Bryngel Padersson i Soihlhem

Hans Ollsson i Ytterby

Larss Larsson i Sohlberg

Sid 5

§ 9

S.d. androug Cr Befm: Wälb:de Jonas Erickzsson, för TingzR:n, att utj 1714 åhrs Contributions placat, ähro giästgifvarna pålagde, att betahla 4 dr Smt utj Contribution, Nembl: de som niuta för giästgifwerietz beswär Rootefrijheeten: begiärte altdorföre, att såsom giästgifwaregården Rabballsheed, och Drag: Swän Jussberg?, som der giästgifware är, ickie finnes mächtig, samma Contribution att ärläggia: det TingzRätten om des tillstånd och beskaiffenheet, des rättmätiga attestatum honum meddehla wille. Här på wid ransakandet derom, gaf Nembden tillkiänna och påminte, att detta giästgifwerijet, bestående af en half gård, är ett halft Dragoune rusthålld och att det derföre är rootefrijtt, men ickie för giästgifwerijetz beswär: För

Sid 6

För hwilken orsak skulld, dem syntes att denna giästgifwaren, för ärmälte Contributions ärläggjande ickie kunde graveras: warandes och denna giästgifwaren Drag: Swän Jussberg, som igenom gifftermåhl med förra giästgifwarens sahl: Fältwäbelen Swän Lundbergz Enkia, kommit till att blifwa giästgifware, af ganska ringa förmögenheet, emedan hans hustru A:o 1711 då fijenden här inne war, blef swärl: plundrad, och mästedelen af des wälfärd henne ifråntagin, som i desse näringzlöösa Krigztijder, seent lærer öfwerwinnas: hwarföre man ickie heller finna kan, att denna giästgifwaren förberörde Contribution skulle kunna förmå utläggia. Hwilket Tingz R:n altdorföre ey underlåta kunnat, på Hr Befm:s begiäran under häradetz Sigill, rättmätel:n att bewittna och intyga.

Sid 8

Aé: Onumrerat mål. Står mellan 13 och 14.

S.d. tilltahlade Hr Lieuten: Edel och Manhafftig Johan Demarie, bonden Gullbrand Gunnarsson i Ellingeboo utj Sörbygdens härad och Kroogstadz soken, påståendes att han måtte påläggias att betahla dhe 9 dr Smt, som ähro uppförde utj huusesynen de A:o 1710 d: 14 Julij, för en Kiöhlna som afbrunnit på Fendrickz boostället Berg i Qwille soken, den tijd som Gulbrand der bodde. Gulbrand kunde intet neeka att under hans wijstande och bruukande på Berg Kiöhlnan afbrunnit; men förmente sig ärsatt och reparerat den skadan, med en ny Kiöhlnas uppsättiande igen. Dock såsom af den berörde huusesynen befinnes, att den af Gulbrand uppsatte Kiöhlnan, är förljiten och för trång: hwarföre den för odugl: är worden ansedder: Ty påläggies Gulbrand ettdelra ofördröel:t på Fendrickz boostället Berg uppsättia en behållin Kiöhlna, ehl:r och betahla och ärläggia dhe 9 dr S:tt som derföre fordras, i anledning af berörde huusesyn: stämningzmarken a 8 : Smt. och 16 : Smt till dombs utlöösande, pålades och Gulbrand till Hr Lieuten: Joh: Demarie att betahla och förmöjja.

Demarie

Sid 49

Anno 1715 d: 18,19,10 och 21 Octob: höltz ordinarie Laga Ting med Allmogen af Bullarens och Qwille härader, å wanlig Tingzstad Giästgifwaregården Rabballsheed, Narwarande Cronones Befallningzman, utj Nordjwjkans Fögderije Wälb:de Jonas Ericksson, och häraderas Eedsworne och troowärdige Nembdemän som woro

Af Bullarens härad

Anders Hansson i Fressland

Oluf Hansson i Sundzhult

Anders Ollsson i Nafwerstad

Assmund Gudesson i Eedsämb

Hans Ollsson i Lijfwererud

Af Qwille härad

Knuth Hansson i Dahla

Erick Joensson i Båttna

Jacob Ollsson i Dafweland

Bryngel Pedersson i Sohlhem

Lars Larsson i Sohlberg

Aé: Målen är inte numrerade. Någon har efteråt försett dem med blyertsnummer i marginalen. Jag skriver blyertsnumret.

Sid 64

§ 16

S.d. framkom för TingzRätten Tore Gudesson i Nornäs, och Biörn Aslagsson utj Sågemarken i Nafwerstad socken, och hans Biörns moder Hällia Gudesdöter, och gjorde något åtahl på arfwerätt utj platzorna Rönningen och Stäckeklåfwan, som deras moder Ingeborg Joensdotter skohlat taga undan i sin lijftijd, så att dhe nu dher utj Sid 65

dher utj skulle effter hennes död, komma till någon arfzdehl, men som både igenom sahl: Anders Gudessons i Boxungerud undfångne skiöte och Fastebrief, af d: 7 Junij 1697, och äfwen wähl Tingz Rättens domb de A:o 1705 d: 2 till d. 6 Octob: samma deras præntion på Rönningen och Stäckeklåfwan, woro upphäfne; Ty tillsades parterna, att sig dher effter rätta, så wijda dhe tänckia till att undfly Laga plickt för dombqwahl.

§ 17

S.d. Kommo för TingzRätten fram Tron Gregesson i Stabäckehult, och des stiuwärmöder Barbro Halfwardzdöter utj Boxungerud, så och Halfward Gregesson i Rönningen på sin hustrus Groo Andersdotters wägnar, Oluf Padersson i Möre på sin hustrus Börta Andersdotters wägnar, samt Gude Andersson i Boxungerud och Joen Torkillsson i Möre på sin hustrus Karin Andersdotters wägnar; och med Tron Gregesson på sin hustrus Barbro Andersdotters wägnar, således kom öfwer ens; att emot dhet Tron Gregesson efftergaf sin hustrus præntion på mödernes arf, och des fordran på arf, hon hafwa skulle effter hennes modersyster Märta i Sundzhult, så att sahl: Anders Gudessons i Boxungerud sterbhuus dherföre skulle Lämbnas alldehles otilltahl: efftergofwo desse hans swägrar, swärmoder och hustrus broder, dhen præntion dhe på sahl: Anders Gudessons sterbhuus wägnar, hade hoos Tron på 16 åhrs ränta för 40 Rdr Courrent; hwilka Tron af sahl: Anders Gudesson hade länt, till sin Jordz infrällsande utj Stabäckehult. Och till dhenna deras förehningz bestyrkiande, gofwo dhe nu hwarandra in för Tingz R:n handen, att dhe å alla sijdor skulle hållin blifwa.

§ 18

S.d. fordrade inför Tingz Rätten, Oluf Padersson i Möre, och Halfwardz hustru i Rönningen Groo Andersdotter, af Gude Andersson i Boxungerud, och Joen Torkillsson i Mörud, 4 Rdr af hwardera, som dhe skulle warit skyldige, till sahl: Anders Gudesson i Boxungerud, hwilka dhe påstodo, måtte Lijka som dhe andra Löösöronen Sid 66

Löösöronen utj hans sterbhuus Komma till dehlning, emillan samptl: Erfwingarna. Men som Gude Andersson och Joen Torkillsson dhenna skullden förneekade, och nu dher till intet wijdare bewijs war, än Kiärandernas egen tahlan; fant TingzRätten skiähligt, dhem ifrån denna skullfordran att befrija.

VÄTTE
EXTRA TINGET
PART.
HÖGWÄLLBORN
OCH FÖR
SÄLLE

Renskrift från utprintade sidor från nätet. Stavningen blir inte exakt eftersom texten inte syns så bra på utskriften.

Sid 203

ANNO 1717 d:n 28 Novembris blef effter Högwälborne H:r General Major Hierttas skriftteliga Requisition af d:n 8 innewarande Månad. jämte Hans Hög Greft:a Excellences Kongl:a Rådetz. FieldMarskalkkens och General gouverneurens H:r Greef Mörnerns wjdare Ordres af d:n 20 Novemb: at Extra Tingh hållet utj Gästgifwargården Wijk: Närwarandes Cronones BefallningzMan Wällbët:de Jonas Erickson. och effterskrefne Edswurne NämdeMän.

Af Wätte härad
Jon Larsson i Källekind
Anderss Swensson i Bowall
Haöfwård Assmundson i Lommeland
Nills Hansson på Råssö
Jon Olufson i Sundby

Av Tanums härad
Simon Olufson i Kalleby
Juhl Persson i Gursröd
Oluf Jonsson i Liungbytorp
Anders Hansson i Hoogar
Hans Andersson i Ersrldh

Wij begynnelsen af detta Extra Tinget uplästes först Högwälborne H:r General Major Hierttas skriftteliga Requisition af föreskrefne Dato. och sedan hans Excellens där uppå wjdare beordrande: Hwar utj wällbem:te Hr General Major är begiärandes. at som bonden Anderss Andersson i Strängen och Skie Sochn är worden angifwen ock arresterat derföre at han skohlat haft olåfligit umgänge med fienden. et Extra Tingh där öfwer då måtte anställas. som bem:te bondes brått kunde lagligen uptag och afgjöra. hafwandes han till den ändan beordrat Crono BefallningzMannen Jonas Erichson saken emot bonden å Embetz wägnar inför Extra Tingz Rätten utföra. Hwar af i anledningh Extra Ordinarie TingzRätten tillfrågade BefallningzMan. hwad han i så

Sid 204

beskaffat måhl emot denne Bonden har at andraga deruppå framlade sine skrifttelige ordres af d. 8 innewarande Månad. hwar utj honom befalles å Embetz wägnar Bonden Anderss Andersson i Strängen som plägat olåfligit umgänge med fienden. med förmodan at honom om bråttet och wittnen. med mehra af Hr Öfwersten Clausson skulle underrättas. effter hwilken befallning BefallningzMannen d:n 27 Nov. Notificerat Hr Öfwersten både om Terminen till d: 28. som och begiärt. at Hr Öfwersten behagade gifwa honom underrättelse om Anderss i Strängens begångne brått: Men som han intet sådant af Hr. Öfwersten Clauson till i dagh bekommit. har han intet wjdare at anklaga bonden före. än hwad som till förne sades. neml:n at Bonden derföre är worden Arresterat. att han skohlat plägat olåfligit umgänge med fienden. Der uppå tillspordes äfwen wähl Bonden Anders Andersson för hwad orsack han är worden satt utj Arrest? Som swarade. at sådant är honom obekant. docklickwäll hafwer han warit under Arresten på 7de weckan. hafwandes han fuller hört ett rychte som skulle det wara derföre. at han berättadt åth ett fattigt Norsk qwinfolck. hos hwilken 2:ne Granadeurer warit inne och röfwat en koo att bem:te koo war hos honom tillfinnandes. hwilcket dock aldrih någon menniskie honom öfwertyga skall. ährbiudandes sin oskyldigheet med saligheetz Eed bekräfta.

Extra Ordinarie Tingz Rätten kunde för denna gången icke med någon wjdare ransackningh fortfara. emedan såssom BefallningzMannen icke war försedd med de skiähl som kunde tiena till Bonden Anders Anderssons öfwertygande. at hafwa haft något olåfligit umgänge med fienden. uthan fördenskull nödgades med den samma uppskiuta till nästkom:de Fardagh. som är d:n 6 Decembr. och emedlertijd derom Notificera H:r General Major Hiertta med begiäran. at han thes förinnan behagade foga den anstalten. at Extra TingzRätten då med den påbegynte Ransakningen måtte fortfara.

Sid 205

d. 6 Decembris.

Sammanträdde åter igien Extra Ordinarie TingzRätten att wjdare ransaka ang:de klagemåhlet öfwer det ... umgänge. som bonden Anders i Strängen förmehnas hafwa haft med fienden. och som då tillstades war kommen en Leutnant wid namn Johan Gustaf Spack. ifrån H:r Öfwersten Clausson utsänd. hwilken och warit den samma som låtit taga Bonden Anders i Strängen utj Arrest: Fördenskull blef bem:te Hr Lieutnant tillfrågat. huruledes med detta angifwandet skall wara beskaffat? Hwilken der uppå följande berättade: att för en tijd sedan hade 2:ne Granadurer af den här emot gräntzen posterade Granadeur Battaillonon om en natt stulit sigh bort öfwer Norska gräntzen. och utj platzen Örebro ifrån en hustru borttagit en koo. hwilken de satt in hos deras wärd Anders i Strängen. så snart nu H:r Öfwersten Clauson sådant fick weta. lät han taga den ena Granadeuren utj arrest. på det han som uthan ordres gådt in öfwer gräntzen och plundradt. måtte derföre straffat blifwa. den andra war redan Eskapperad. emedlertijd hände sig at hustrun som koen mist hade. kom till hans Öfwerste och berättade. at några krigzmänner warit inne öfwer hos henne och tagit en koo. begiärandes der jämte tillstånd. at få gå uth och spana effter den samma. på det hon så medelst måtte få henne igien. kunnandes hustrun. uppå Hr Öfwerstens tillfrågan om hon kände igien karlen. som hos henne warit. ifall hon finge see honom i ansiget. icke swärja?. utan sade uti mörckret syntes henne som den ena skulle hafwa en grön Råck uppå. alltså ärnade hon.

som sagdt är. gå till de gröna Dragonerne at fråga effter Koen. strax där uppå upväxte emellan en Marqvetentare hustru. som hos Anders inqvarterad lågh. och bonders hustru en ored wäxlingh. utj hwilcken Andersens hustru utbrast till Marqvetentarens i efterföljande ord. det är intet

Sid 206

rätt at gå in till fattigdt folck och röfwa. idag skall iagh gåå inn öfwer gräntzen at kiöpa salt. och då skall iagh säija ifrån at koen står här. och således gick hon och bort om morgonen. kommandes Norska hustrun en timma före hennes hemkomst till gården och fant koen. genom hwilket hotande? Lieutnanten förmehnar hon giordt sigh? mycket misstänckt. at hafwa varit in öfwer på Norska sidan. hwarföre och Mannen Anders är worden i Arrest satter. Anders Anderssons i Strängen hustru Anna Askiärsdotter war äfwenwäll närwarande och påhörde hwad af H:r Lieutnanten emot henne berättades och förklarade sigh der uppå som följjer: Samma dagen som den Norska hustrun kom till gården Strängen och kände sin koo igien. hade hon om morgonen intet wist slutat antingen at hon skulle gåå åth stranderna till at kiöpa salt. el:r ock upføre åth gräntzen till halfwa hemmanet Allemarcken. at bedia sigh till sammans ull och ljin. emedan hon är en fattigh qwinna. dåck omsider utwälde hon den senare syslan. så snart Marqvetentarens hustru detta fick wetha. begiärde hon få följa med. men hon Anna wille intet sådant tillåta. uthan swarade. det är förlångdt upp under gräntzen. enär iagh kommer tillbaka. skall i Mor wähl få någon ull med migh. mehra betygar hon på sin siäll och saligheet icke hafwa sagdt. och för öfrigit näkar aldeles sigh icke hafwa talat med Norska qwinnfälcket. förr än hon war hemkommen. mycket mindre haftt någon wänskap el:r trätta med Granadeurens el:r Marqvetentarens hustru icke håller varit på andra ställen än hon nu sagdt. Uppå Rättens begiäran till Lieutnanten at få wetha om Norska hustrun varit hos Öfwersten förr än trättan som hon säijer upväxte emellan Bonden och Marqvetentare hustru. swarade han at Norska hustrun anmält sigh hos Öfwersten 2:ne dagar för än hon kom till Strängen och kiände igien koen.

Ytermehra huruledes han täncker till at öfwerbewijsa Andersens hustru at hafwa varit inne öf:r Gräntzen. och om han icke

Sid 207

kunde så laga. at Rätten finge Norska hustrun i tahl? Rs: *Aé: Svar* det kan hon omöyeligen giöra. troor ock nu effter närmare ransackningh därom. at hon Anna icke varit i Norjet. uthan barast? af enfalldigheet updigadt detta som en undskyllan för Marqvetentarens hustru. som eljest begiärde få följa med henne.

Wijdare om Marqvetentaren med hustrun hans och den Granadeuren som koen tagit och där jämte legat till Qwarteer i Strängen äro närwarande? Rs: att de woro på Commendering: hwarföre Extra TingzRätten åter med ransackningen måtte stadna till nästl:de d:n 11. på det föreskrefne parsoner till den tiden kunde blifwa framhafde. emedan de varit de samma. som detta tahlat för Lieutnanten Refererat. ock han dess uthom icke mehra emot bonden el:r hans hustru hade att andraga. berättandes till slut. at bonden redan är worden sin ålagde Arrest åndtledigat.

d:n 11 Decembris.

till at giöra sigh underrättadt om hwad marqvetentaren och hans hustru hade till at säija. om det angifwandet Lieutnanten Spack. wid sidsta Congressen utlåtitt sigh om Anders Anderssons hustrus tahl och hotande. Neml:n at hon skulle gå in öf:r gräntzen och säija till den Norska hustrun. at hennes bortagna koo skulle wara tillfinnandes utj hennes gård. församlades åter igien Extra Ordinarie TingzRätten. och i anledning där af. sedan TingzRätten blefwit underrättadt. så wähl om Marqvetentars och hustruns frägd. som huruwida Anderss i Strängen och hans hustru skulle förmehna dem deras wittnesmåhl. Eedeligen at afläggia. tillspordes bem:tte Marqvetentare Timan Johanson Knuus ock hans hustru Johanna Pärsdotter huru där med samman hänga skall? Hwilcka effter Edens effterstafwande med hand af book särskilde Nl:n Marqvetentaren först berättade. att om morgonen bittida då han med sin hustru lågo till sängz. kom Anders Anderssons hustru

Sid 208

Anna Askiärsdotter in till dem utj stugan påklädder. af hwilket tillfälle hans hustru frågade henne hwaräst hon hade ärnadt sigh. emedan hon så bittida war påklädder. hwartill bem:tte hustru swarade. det hon skulle gå in öfwer och kiöpa salt. Marqvetentarens hustru begiärde där wid få följa med. men hon förmente henne sådant. följandes. du skall intet gå där effter ty om de känna henne så känna de intet digh och ditt Tungomåhl röijer digh. dörföre är det bättre då blifwer hemma. Mehra har han intet at säija wijdare än at Norska hustrun kom dijt samma dagen. och kände sin koo. icke håller kan han berätta. det hustru Anna war in öfwer gräntzen el:r intet. Sedan inroptes hustru Johanna Pärsdotter. hwilkens berättelse war lijka med Mannens. läggandes detta till. at hon icke förstå kunde någon licknelse till hemligt samtahl emellan Bondehustrun och Norska qwinfolcket. Hustru Anna Askiärsdotter Contesterade här wid på sin siähl och salighet. det hon icke varit inne öfwer gräntzen. el:r talt wid någon Norsk menniskia. uthan hafwer hon gådt ifrån sitt hus till Mörckebacka. där ifrån till Allemarcken. och så wijdare tillbaka igien till Södre Buar. Sedan såssom Parterne uppå tillfrågan wid denna Ransackningz upläsande. icke mehra hade at påminna. företogh sigh Extra Ordinarie TingzRätten föregående Måhl till öfwerwägande och stadnade utj följande slut.

Resolutio.

Extra Ordinarie TingzRätten befinner huruledes Bonden Anders Andersson i Strängen på 7:de weckan varit utj Arrest qwarhållen. därför at han skohlat plägat oläfligit omgånge med fienden. som H:r General Major Hiertta

utj sin skrifftelige Reqvisition till detta Extra Tinget om förmält ifrån hwilcken Arrest han sedan är worden ändtledigat och befrijat, under den tijden Extra Ordinarie TingzRätten om detta bråttet ransakat, hwilcket sedan är wänt inn uppå des hustru

Sid 209

Anna Askiärsdotter, som wähl är öfwertygat hafwa sagdt sigh wilja gåå in öfwer gräntzen, men ännu obewisligit om hon där warit; Altså ock i så beskaffat måhl, underståår sigh icke Extra Ordinarie TingzRättens därmed att befatta, uthan såssom angifwandet är swårt så pröfwar Extra Ordinarie TingzRätten at underkasta det samma Höglåfl. Kongl. Giötha HåffRättens egit rättwisa resolverande, både effter det 8 Capit: Hög MåhlaB: L:L:, som ock den 20 § och N:... / *Aé: Ev står något dolt i inbindningen här/* pkt? Rättegårs / *Aé: Det står så/* Processen af åhr 1615d:n 23 Junij. Actum ut Supra.

På ExtraOrdinarie TingzRättens wägnar

Torger Brun

Sigill

DOMBOK

1715

TANUMS HÄRAD

Anno 1715 d: 17, 18 och 19 Jan: höltz ordin. Laga Ting med Allmogen af Tanums härad, å Rättan Tingz stad Giästgifwaregården Heede, Närwarande Cronones Befallningzman Öfwer Nordwijkans Fögderije Wälb:de Jonas Ericksson. och Härademas Eedsworne och troowärdige Nembdemän som woro

Af Tanums härad

Oluf Joensson i Lyngbytorp
Simon Ollsson i Carleby
Jurd Padersson i Gursrud
Anders Hansson i Hougar
Elias Caspersson i Sämb
Jöns Hansson i L. Arendahl

Af Wätte härad

Joen Larsson i Kollekind
Halfward Assmundsson i Lommeland
Anders Swänsson i Boowall

Sid 2

§ 3

S.d. blef af Cro Befallningzman Wälb:de Jonas Ericksson för TingzR:n andragit. huruledes utj Kl: M:ttz Contributionsplacat pro A:o 1714. Giästgifvarna som rootefrijheet åtniuta. äro pålagde. ärläggia utj Contribution. 4 dr Smt; begiärte alderföre Befallningzmannen, att TingzR:n wille honum meddehla des attestatum, huruwijda giästgifwarens Joen Jöranssons på Giästgifwerijet Heede här utj Tanums härad. förmögenheet och willkor skulle tillåta. samma 4 dr Smtz Contribution ätt utläggia och betahla: så och huru wijda detta Giästgifwerijet åtniuter Rootefrijheeten, för Giästgifwerietz beswär. Derpå wid tillfrågan, swarade samptl: allmogen tillijka med Nembden, att Heede Giästgifwaregård, ickie åtniuter i anseende till Giästgifwarijet, någon Rootefrijheet, uttan för det, att den samma är ett dragonne Rusthålld: warandes och Giästgifwaren Joen Jöransson som samma gård, Rusthålld och Giästgifwerije besitter, och innehafwer, sedan fijenden A:o 1711 här utj landet war, då han Joen Jöransson, så wähl af des trouppars, som de wåras, af och antågande igenom landet, blef alldeles ruinerad, så af sig kommin, att han utj alt större och större fattigdomb, effter den tijden rååkat; så att till befrucktandes är, det giästgifwerijet tillkommande wår, lærer falla utj Ödesmåhl, hwarföre han de 4 dr Smt ogiorl: Kan eller förmå, som han och ey heller synas kunna obligeras till, effter högstbe:te Kl: Contributionsplacat, utgifwa el:r ärläggia: alldenstund han för Rusthållet, men ickie för Giästgifwerijet, Rootefrijheet åtniuter. Hwilket fördenskulld på Befallningzmannens begiäran, under häradetz Sigill, blef attesterat och bewittnadt.

§ 4

Aé: Här förekommer ett mål, där befallningsman förhör sig om samtliga, som utfört skjutsar för soldaternas genommarscher har fått sin betalning, vilket "swarade samptl: allmogen, att för någon deraf dem ickie det ringaste återstodo eller resterade på berörde Enroullerings manskaps siutz, uttan hade dhe alla som siutzat, fått derföre sin riktiga betahlning; wettandes de ickie någon annor durckmarch skiedt här utj häradet än för berörde Enroulleringz Båtmäns manskapt: .-.-"

Sid 4

§ 6

S.d. infant sig för TingzRätten Erick Joensson utj Skräddaretorpet i Luur socken, och inför TingzR:n lefvererade till Gulbrand Sifwersson i Siuhlboo i Luursocken, 14 Rdr Courrent eller 21 dr Smt, dem hans sohn Joen Erikzsson i Kläckaregården wid Skiee, utlade; för den prætension och fördran, som hans hustru Karin Ollsdotter, och hennes omyndiga broder Hans Ollsson, hafwa till att niuta utj Skräddaretorpet, effter det slut och domb, som wid nöstförl: hösteting 1714 d: 5, 6 och 7 Octob:, dem emillan blef giordt och afsagt; ägandes han Hans dhe 2/3 af denna fördran och Gullbrandz hustru, den 3die dehlen: och emottog nu Gulbrand den dehl som utj desse pgr, hans wårbroder tillkom, att för honum utj godt behålld hafwa, till des myndigheet.

Sid 5

CPM 1706 § 8

S.d. inställte sig för TingzRätten hust: Bodill Rennickzdatter utj Wassby i Luursocken, sahl: Joen Ollssons effterlefwerska, och gaf tillkiänna med Tanums Häradz Tingz Rättz bref de A:o 1706 d: 17: 18 och 19 Maij, att hennes sahl: man Joen Ollsson i Gripsrud, hade med 50 dr Smt, sin hustrus Bohl Rennickzdatters odalsjord i Wassbyn, som war $\frac{1}{4}$ bruk ibidem eller halfdehlen utj Wassby hemman, af 1 T:a Landskyld bestående, återlöst ifrån Allbräckt Joensson, som då utj Wassbyn boendes war; der hoos berättade och hust: Bodil Rennickzdatter att hennes sahl: man Joen Olufsson hade upplänt af Nills Ollsson i Kongbäck i Hougdahtssocken, 15 dr S:tt som war både Cronones Befalld:m Wälb:de Jonas Erickzsson och Nembden kunnigt; hwilka lades utj de förberörde 50 dr Smt, hwar med han förber:de halfdehl i Wassbyn inlöste; ytterl: tillstod nu Bohl Rennickzdatter, att Jacob Angrimsson utj Wassby, hade betahlt och återlagt till Nills i Kongbäck förberörde 15 dr Smt, och des uttan ärlagt till sahl: Joen Ollssons syskon de 30 dr Smt, som dhe utj halfwa Wassby hemman hadt ärfvt: hwilket gör in alles en Summa af 45 dr Smt; och emot dhe öfriga 5 dr Smt lofwade Jacob Angrimsson nu, att Bohl hoos honum skulle niuta huuselyd, så att han henne lämbna skall till boning, den nyligen uppbygde stugun på utmarken i en kaas, och der till ett lijte åkerstyckie utj samma kaas, och ett ängestyckie utj en annan kaas, om 2:ne drögsle höö; hwilket han lofwade henne oberäcknadht emot ärmälte 5 dr Smt att niuta, så länge han berörde jordedeht besitter; der emot tillsade hust: Bohl Rennickzdatter honum, att under förpantningz willkor, utj 12 åhrs tijd, effter detta dato och emot ärmälte förpantningz Summa a 50 dr Smt, att få niuta bruuka och behålla halfwa dehlen af Wassby hemman med huus och jord, sampt alla tillhörigheeter, och sedan intill des ärmälte pante Summa honum till fullo nöije återlägd warder; hwilket fördenskull på begiäran, till parternas säkerheet å både sijdor, blef utj protocollet insererat.

Sid 6

d: 18 Januarij

Sid 7

§ 13

KE 1706

S.d. Kiärade för TingzRätten Anders Halfwardsson utj Söd: Eek, till Swän Efwensson i Tyrrhemb, fordrandes af honum 6 Rdr, eller 9 dr Smt, som han af Anders för 6 åhrs tijd sedan till låns undfått hade: påståendes Anders Halfwardsson att Swän Efwensson påläggias måtte samma pgr ofördröjeliget betala, Swän Efwensson swarade, att han ey neekar honum sin betahlning, och att han tillbudit honum nästförel:ne åhr derpå en stut; hwilken dock ey kom till att emottagas, af Anders Halfwardsson; emedan stuten i medlertijd staakade sig på en stubbe utj buuken; hwarföre den ännu är qwar utj Swän Efwenssons händer! Anders påminte att han på räntan ickie mer bekommit, än 13 Sätt:r Korn, som är en T:a och en Sättning; och begiärte alderföre, att Swän måtte tillhållas den resterande räntan jämpte Capitahlet betahla. Resolutio. TingzRätten pröfwar för billigt, att swaranden swän Efwensson utj Torrhemb i Luursocken, ofördröyel:n ärlaggia och betahla bör dhe 6 Rdr el:r 9 dr Smt, som han nu inför TingzR:n tillstådt sig till kiäranden Anders Halfwardsson i Söd: Eek i Luursocken skyldig wahra, och han för 6 åhr sedan undfått hade till låns; skohlandes och Swän Efwensson på des återstående ränta, för desse pgr, betahla till Anders Halfwardsson 1 dr Smt, emedan han på räntan, ey mer än 13 Sätt:r höfret Korn bekommit hade, som för 2 dr 22 /: Smt wärderades; des uttan Kommer och Swän Efwensson, att återläggia till Anders de 8 /: Smt som han utj stämbningzpg: utlagt, och der hoos 16 /: Smt till dombs utlösning.

Sid 13

Den 19 Januarij

Sid 14

§ 27

För-
pannu

S.d. framträdde för TingzRätten, Sahl: Läns:m Thomas Kiäpps effterlefwerska hust: Segrid Farter, och undfick nu inför TingzRätten af Tommes Joensson utj Wälle 50 dr Smt, hwarföre hon till honum upplät och till en brukel: pant satte, på 16 åhrs tij och pantedag, hemmanet Häre utj Luur socken, som är $\frac{2}{3}$ af ett hehlt hemman, af 2 T:r och 8 Sätt:r Landskyld bestående, hwar af $\frac{1}{3}$ är henne och hennes sahl: mans samptl: effterlätne barn tillhörande, och den andra $\frac{1}{3}$ hennes bäggie systrars Märta Hellena och Chatarina Farters; för hwilkas jord hust: Segrid Farter här tills swarat, och den frij och frälst hållit; men nu beklagade sig der med ickie längre utståå kunna, såsom hon och för en Kort tijd sedan, sin K: man bortmist, och med många små och omyndiga barn är graverad. Skohlandes alderföre Tommas Joensson samma hemman Häre, med alla des tillhörigheeter utj huus noch jord, åker och äng, skoug och mark, sampt flere des tillhörigheeter nyttia, niuta, bruuka, besittia och odrifwen behålla, intill des berörde pantedag till ända löper, och sedan så länge och in till des han utj en samblad Summa igen bekommer sin derpå utlagde pante Summa; Och i medlertijd derföre ärlaggia och draga de besvär och utgiffter, som der af till Kl: M:tt och Cronan, på hwariehanda sätt Komma till att utläggias och utgåå; sampt hysa och byggia effter Kongl: M:ttz huusesyns förordningar, för de åhr han berörde ägendomb besitter, och dermed således laga, att den efter lag bättre och ey sämbre, wid pantedagens utlöpande till ända, och pgrnas

återbetahlande, må kunna till jordäganderna restitueras. Hwilket på parternas begiäran TingzRätten intet för wägra kunde dem å både sijdor till rättellse, utj protocollet anteckna.

§ 28

*Pante
Pantgr* S.d. framkom för TingzRätten Anders Hansson i Wälle i Luur sokn, tillstod och bekiände för TingzRn, att han undfått och bekommit af Anders Halfwardsson utj Söd: Eek i Lur sokn 40 Rdr

Sid 15

40 Rdr Courrent eller 60 dr Smt, som woro Anders Halfwardssons K: Barns arf effter deras sahl. Moder Åhsa Erickzdotter; hwar med Anders Hansson ärlade, förnögde och betahlte till Tommes Joensson utj Wälle, dhe 40 Rdr Courrent eller 60 dr Smt, som han Anders Hansson hade pantsatt 1 ¼ T:a Landskyld, eller halfwa gården Wälle före, till ärmälte Tommes Joensson, som TingzRättens bref derom af d. 11 Feb: 1695 bredare utwijser; och såsom Anders Halfwardsson i Eek på sina barns wägnar, nu utlade de 60 dr Smt som Tommes Joensson undfick; Altså träda Anders Halfwardzssons barn nu hädaneffter in utj Tommes Joenssons panterättigheet, så länge och intill des de sina pantepgr; a 40 Rdr Courrent, eller 60 dr Smt igenbekomma utj en samblad Summa.

Dock lijkwähl som Anders Halfwardssons barn ännu äro små, och denna sin förwärfwade panterättigheet sielfwa ickie kunna nyttia och bruuka, eller besittia, så lämnade Anders Halfwardsson i Eek Anders Hansson utj Wälle det wilkoret, att han besittia må Anders Halfwardssons barns inlöste halfwa gård i Wälle, så länge de sielfwa den till bruukz ickie antaga kunna, för deras späda ålder; hwaremot han Anders Hansson, till barnen effter Kl: M:ttz aller nådigste förordningar, interesse gifwa skall a 6 procentum för deras utlagde panteSumma; men enär barnen till sin myndigheet komma, om de i medlertijd, och under deras omyndigheet ey skulle igenbekommit sin panteSumma, då stånde dem frijtt träda till sin pantz nyttjande, bruukande och besittjande, så länge och intill des dhe sina utlagde pantepgr, utj en samblad Summa igenbekomma. Hwilket på parternas begiäran TingzRätten ickie förwägra kunde dem å alla sijdor till rättellse Actis inserera.

§ 29

*Pante
Rättig
Her* S.d. framträdde för TingzRätten, Tommes Joensson i Wälle i Luursokn, och emottog af Swän Padersson i Wälle 20 Rdr Courrent, eller 30 dr Smt, och för 5 år sedan bekiände han sig äfwenwähl hafwa bekommit af Swän Padersson 20 Rdr eller 30 dr Smt, som gör en Summa af 60 dr Smt; hwarföre Tommes Joensson nu afstod till Swän Padersson och honum upplät, ey allenaste den fierdingen i Wälle, som Swäns Broder sahl: Anders Padersson, hade pantsatt för 20 Rdr Courrent till Gude Haraldsson i Rijsängen, och Tommes af honum till sig hade löst, som Tingzbrefwet af d: 11 Febr. A:o 1695 bredare utwijsar; utan och den andra fierdingen utj Wälle, som Tommes Joensson hade utlagt 20 Rdr uppå, till Swän Paderssons moderbroder sahl. Rådmannen Anders Nillsson utj Strömstad, som des utgifne

Sid 16

utgifne bref af d: 21 Feb: 1696, liusligare betyg; hwilket förmähler, att han haft en skulld att fordra hoos sahl: Pader Nillsson Swäns fader, på 20 Rdr, hwarföre den fierdingen häfftade; fördenskulld tillträder nu Swän Padersson halfwa Odells hemmanet Wälle i Luur soken, och det hädan effter niuter bruukar och besitter med huus och jord åker och äng, skoug och mark, sampt alla des tillhörigheet, så länge och in till des af någon närmare dher till berättigad, han sina utlagde löösningzpänningar a 60 dr Smt igenbekommer; hwilket till parternas sääkerheet och underrättellse å både sijdor, på deras begiäran blef ad acta fördt.

§ 30

Arv S.d. hade TingzRätten giärna afhulpit dhen Twistigheet, som sig yppat, emillan Anders Andersson på Sändnäs strand, och Jacob Ifwarsson på Söd. Galtöön; Men som alla utj Galtöön interesserade Erfwingar, nu ickie woro tillstädes, och dher hoos ey heller nu alla Odells brefwen woro wid handen; nödgades TingzRätten denna saaken differera och uppskiuta till ett annat Ting, och i medlertijd tillsades parterna, att då låta alla dem som i saaken woro interesserade, inciteras och inkalla, och dher hoos låta igenomsee Odellsbrefwen, så att dhe måga kunna gifwa TingzRätten liusligen wid handen, saakens sammanhang; emedan des föruttan det will falla TingzRätten ogiörligt der med att komma till slut.

Sid 17

Således som föreskrefwit finnes, utj alla måhl och ährender wahra agerat tahlat och swarat, wittnadt ransaakat, befunnit resolverat och dömbdt; betygat undertecknad med mitt nampns egenhändige underskrift sampt mitt och häradernas Sigills undersättjande. Actum A:o loco et tempore ut Supra

Gudmundus Nordhborgh

Papperssigill

Lacksigill

Af Tanums härad
Oluf Joensson i Lyngbytorp
Simon Ollsson i Carleby
Jurd Padersson i Gursrud
Anders Hansson i Hougar
Jöns Hansson i Ahrendahl
Elias Caspersson i Säm

Af Wätte härad
Anders Ifwarsson i Krooken
Nills Hansson på Råssöön
Joén Ollsson i Sundby
dhe öfriga woro förhindrade i Cronones
ärenden

Sid 20

§ 4

S.d. anklagades inför TingzRätten Assgud Simonsson utj skatteh:t Gisslerud och lööskohnan Anna Andersdotter ibidem, af Assgudz hustru Elin Andersdotter, och länsn: W:t Swän Swänsson, för det dhe nästförl: åhr med hwarandra hoordombs synd begådt, hwareffter hon Anna födt oäckta barn för en månadz tijd sedan; Påståendes att dhe bäggie effter Lag derföre plickta måtte. Assgud så wähl som lööskohnan Anna, tillstodo bäggie, att dhe med hwarannan nästförl: åhr utj hööandenne, en gång haftt lägersmähl, då de kiörde höö, och Assgudz unga hustru war borto utj ett slåttöhl. TingzR:n tillsporde dem bäggie, om ickie ofta tillförenne, och särdehles, förr än han Assgud blef gifft med sin husdtru Elin, som wid pass 10 a 12 weckor skiedde, förr än han med denna Kohnan hoordombs synd begick, dhe med hwar annan haftt oflofi: beblandellse. Men enär så wähl Kohnan som han der om särskildt förhördes, swarade bäggie dher på Ney. Och til någon annan bekiännellse kunde de intet bringas. Af desse bäggie war ingen tillförenne med hoordoms synd eller lönskeläger beträdder, som Nembden nogsamt war kunnigt; emedan dhe bäggie här utj bygden äro födde

Sid 21

födde, och all sin tiid wistatz hafwa.

födde, och all sin tijd wistazt hafwa. Resolutio. Såsom Assgud Simonsson utj skatteht: Gisslerud i Luursocken, och lööskohnan Anna Andersdotter ibidem, bäggie inför TingzR:n wedgådt och tillstådt på hustru Elin Andersdotters angifwande, och Länsm:s Swän Swänssons anklagande, det de med hwar annan Nästförl: åhr utj hööandenne Enkelt hoor begådt, hwareffter hon födt oäckta barn d. nästförl: 4 April; Altderföre finner TingzR:n billigt och skiähligt, det i anledning af Kl: straffordningen de A:o 1653 d: 18 Majj 1 p:ten han Assgud såsom gifter man bör 80 dr Smtz boot för denna sin begångne synd utläggia, och hon Anna såsom ogifter pärsohn, sina 40 dr Smt plickta: Skohlandes dhe bäggie sedan ståå 3 Sundagar på plicktepalen och derpå utj Luurs Kyrkia, offentel: absolution och aflöösning taga. Till barnafödzell påläggies han Assgud, att gifwa till Anna Andersdotter 5 dr Smt åhrl:n, så länge barnet wid bröstet ligger: men enär dhett warder ifrån spenen afwängt, der han då will barnet till sig taga, ock det försöria, kan han desse pgr innehålla, ock försörie han då det 2ne åhr, enär moderen det ett åhr försörier; hwarmed dhe hafwa att continuera så länge ock intill des barnet sig födan sielf fortiena kan. Ock såsom både Cr:Bef: wallb:de Jonas Erickzon ock nembden betygade, det hwarcken han eller hon sin bet. utläggia kunna, så afstraffades de corporaliter, han med spöö= ock hon med rijs slitande.

Sid 23

§ 6

Aé: Ett mål där Anders Andersson Pigg på Rafftetången i Tanum pantsätter sitt halva odels hemman Svensgård i Tanum till Måns Mattzsson i Svensgård.

Sid 25

§ 10

S.d. framställte sig för TingzRätten Lars Joensson i Backa i Luurs socken Engebrickt Joensson och Oluf Olufsson ibidem; gifwandes tillkiänna, att dhe woro förehnade och förlijckte med Jacob Nillsson i Hougen, som äger och bruukar $\frac{1}{4}$ utj Östby i Luurs socken, Rennick Nillsson och Erick Nillsson ibidem, öfwer dhen bränning och

Sid 26

och Rougsåning, som desse Östby männen giordt på det markestyckie, som Backa boerna widkiäns, effter sin gamla Lagmans domb de A:o 1654 d: 30 Junij, opp emot Hästhembs och Backas dehle: Att Backa boerna lofwade betahla till Östbyboerna en half Rdr för dhett dhe på samme markestyckie brändt; och effterlåto dem dher hoos, att fåå niuta föruttan betalning för uthsädet på deras halfdehl a 3 sätt:r roug på ett stoop när, halfdehlen af dhen roug som uti samma bränning sådd är och växer, emot dhett dhe hafft omak dher att såå har-

kangiärda och stängia / Aé: Det står så;/ Och halfparten dher af förbehöllo sig Backa boerna att niuta och behålla af samma rougsäde, såsom dhet på deras grund woro giordt, effter förberörde Lagmans domb. Och dhermed woro dhe å bäggie sijdor för dhenna gången wähl och wänl:n förlijkte. Hwad omkostnaden som på besicktningen är giord, beträffar kommo parterna effter godwillig förening derom att beståa halfparten hwardehra.

Sid 30

§ 14

ARV S.d. befant TingzRätten, att dhen arffalldne Odells jorden utj Heesland, till samptl: sahl: Mattz Nillssons barn och barnabarn, ickie kan komma till dehlningz samptl: des barn och Erfwingar emillan, förr än någon sääker upplysning gifwas kan, huru myckien Odellsjord till skyltetalhet, sahl: Mattz Nillsson ägt, hwar om för denna gången någon wissheet ickie war: Och förmantes sahl: Mattz Nilssons Erf:r Oluf

Sid 31

Oluf och Swän Mattzssöner i Heesland som skiffet äskiat hafwa, ock de flere deras samarfwa, till att emot tings dilation såda(n) upplysning att införskaffa, hwarpå TingzRätten skulle jordeskiffet kunna förrätta.

§ 15

ARV S:d: instälte sig för TingzRätten Påfwel Andersson i Tofwa, och des syster hustru Anna Andersdotter, ock bäggies deras moder, hustru Rangnilla Påhlsdotter hwilka öfr deras arfz twistigheet, om det som hwardehra af dem tillfalla borde, effter sahl Lars Andersson, h:stro Rangnillas andra sohn, ock denna des broder Påfwel sampt syster Anna således öfverenskommi, att Påfwel will låta komma des arfzlåt effter arfskifftes brefwet de Anno 1707 d. 8 feb. utwisande, till en lag lijckmätig dehlning: hwarmed de woro å andra sidan förnögde. 2do Låfwade Påfwel Andersson sin syster Anna, att på dhes egen bekåstnadh, få sättia sig upp en stuga till att boo uti på Tofwa, och des tredings Tompt; så ock att der sammastädes att låta för sig tillreeda ett litet fäähuus för sina fää Creatur, ock foder huus dertill: Men uti sina hus, så wähl i menen? som ladugården, will han af förb:de sin syster ingen trängsell hafwa; ey heller will han weta af något hennes pock på landskyld eller annat, så länge som han uti desse beswärliga Krigztijder, för sitt 1/3 bruck i Tofwa rustar?, gif:r odelskatt ock skattejordens contribution; hwilcket Anna försäkrade honum att af henne han ey skulle få höra.

§ 16

NOTAR SAKS- LÖPTE SNIÖET S.d. framkom för tingzRätten Båtmans Enkian Börta Hansdotter på Båtmansplatzen Kiarnedahlen under Cro: ock skatteh:t Hästhem i Luursocken, ock för Tingzrätten tillkiännagaf ock beklagade, att drag. Anders Nillsson Röörberg som tienar för Rusthållet Riör, No 43, henne förkränkt, ock med henne åtskillige gånger omgiänge haft, under äktenskapslöffte; Men nu åtrar sig detsamma ey williandes fullkomna. Berörde Dragoun Anders Nillson? Röörberg instälte sig till ansvars; och ehuruwähl han tillförene högeligen neekat sig haft med henne omgiänge eller lägersmåhl, ock att han låfwat henne Ecktenskap; så tillstod han lickwähl nu att för henne icke war frij; Men till det högsta förneekade Ecktenskaps löftet henne wara af honum gifwet, offererandes ock sig derpå till Ed afläggjande: beklagandes ock han, att denne Kohnan honum myckiet effterstält, ock andteligen honom med sig till omgiängelse lockat uti hans ungdoms åhr; dher emot beskylte Börta honom att han henne låfwat ähra ock troo, ock att hon under sådant willkor af honum blifwet besåwin; påståendes att tingzRätten will honum tillhålla at fullkombna sin lofwen. Men några wittnen som hördt på deras förbindellse, och hans till henne gifne

Sid 32

gifne Ecktenskapz löffte, hwar om hon berättar, hade hon ickie att producera. Dhet påmintes, att dhenna kohnan gifwet Compagnies profossen Måns Kopp ett fähr, på dhet han skulle förfordra henne hoos wederbörande, att hon måtte komma med dhenna dragounen till Ecktenskap, hwar af dhet förmentes, att hennes obilligheet skulle klarl:n synas; emedan hon skall wehlat muta sig till man. Börta neekade ey dher till, att berörde profoss Kopp, kommit till henne i des hydda, och begiärdt kiöpa ett fähr; Men enär han begynte lofwa henne, att han skulle till det bästa förfordra hennes Ecktenskaps handel med Drag: Lämbnade hon honum uttan betahlning fååret, som åhrgammalt war. Och påstod hon till dhet högsta, att såsom han henne lofwat ähra och troo, han och måtte tillhållas, dher wid stående blifwa. Resolutio. Såsom Båtmans Enkian Börta Hansdotter på Båtmansplatzen Kärndahlen under Hästhem i Luursocken, och Dragounen under Tanums Compagniet Anders Nillsson Röörberg, som tienar för Riör och Berg i Tanums sockn, bäggie tillstådt inför TingzR:n, att dhe nästförl: åhr med hwar annan haft Lägersmåhl; ehuruwähl hon dher effter ickie hafwande blifwet; påståendes hon och högel:n, att berörde Dragoun henne under gifwet äktenskapslöffte häfdat och besufwit i huruwähl han nu dher till neekar, och hon för denna gången dher å något wittne eller bewijs icke skaffa kunnat: Altså förwijses hon Börta här medelst lijkmätigt Kongl. M:ttz Nådige rescript af d: 13 Aprilis 1714, till dhet Högwördige domb Capitlet, sin saak om äktenskapz löfftet att andraga: Kunnandes TingzR:n wid dhenna saaken wijdare intet rööra, eller sig der med befatta, förr ändes resolution dher öfwer uppwijsas kan.

§ 17

S:d: fant TingzRätten billigt, till nästa Ting differera Anders Halfwardssons och Christopher Hälliesons i Eek i Luurs socken, instämbde saak, och twistigheet, angående dhet Anders söker att niuta utj ibd: Eek förre bruuk än en fierding ibidem; att alla sahl. Christopher Torgierssons Erfvingar, som interessera utj dhet dher befindtl:

Sid 33

befindtl: Odell, a 14 Sätt:r Landskylld, måge kunna instämmas, så att berörde Odells jord då dhem emillan kan komma till att dehlas och skiftas, så att hwar och en då må tillfälle fåå. inlösa dhen dehl utj jorden, som honum tillkommer, ifrån Koster, dher hon nu för tiden står under förpantning, williandes man då utj Consideration taga, hwem som till Sätret närmaste kan berättigad wahra, och huru wijda han Anders då till större bruuk kan admitterad blifwa.

§ 18

Aé: Ett mål där Oluf Erickzsson på Reesöön i Luurs socken och des hustru Ingeborg Joensdotter, tilltalar sina systrar Elin Joensdotter i Bräckie och Karin Joensdotter för att få inlösa en tunna landskyld i Resö Nedergård. För Elin Joensdotter talar Stenar Stenarsson i Bräckie. Flera släktsamband finns angivna. Gården Öfre Säm och Sannäs omnämns.

Målet avslutas på sidan 35.

Sid 36

d: 7 Majj

Sid 38

§ 22

S.d. framställte sig för TingzR:n, Amund Andersson i Sööby, ärfordrandes af Anders Rassmusson i Klättan och Amund i Knämb, ett wist beskied och antekning, uppå dhen Qwarlåtenskap och ägendomb, som fantz effier hans sahl. swärmoder Tohra Johansdotter, så och i synnerheet, på hennes kläder, som funnitz utj hennes kijsta: Och påstod att Anders Rassmusson en sådan uppsatz med sin Eed, måtte bekräfta. Anders Rassmusson inlade derpå en anteckning på hennes lösa godz af säd Booskap och Creatur, med mehra, och med sin Eed med hand å book, bekräftade, att han ey mehra godz weet hoos sig finnas af hennes, än dhet som på samma Lista antecknad finnes. Sammaledes uppräknade och Anders Rassmussons i Klättan hustru Guron Ollsdotter, och hust: Ingel i Knämb Amundz hustru, dhe saaker och pärtzedlar, som warit utj sahl: hust: Thoras klädes kijsta, hwarom myckiet tahlar warit: Och betygade Guron, med sin Eed med hand å book, att hon ickie weet flere gånge eller andra kläder, warit eller wara i hennes kijsta, än hon nu uppräknade: Men hwad Lijntygen belangar, sade hon sig dher om intet wetta, eller något wist, beskied kunna gifwa, effter hon intet kan minnas huruledes dhen gl: hennes swärmoder dher med handlade och beställte.

Sedan lade både Amund i Söby, Anders i Klättan och Amund i Knämb sin anteckning inför TingzR:n på deras kostnad dhe giordt till sahl: Tohras begrafningz förfordrande, dhem Nembden å både sijdor bejaakade att dhe åthniuta skulle: alldenstund med Anderses i Klättan, och Amundz i Knämb bekostnad hon är wärkel: till grafwen förfordrad: men Amund i Sööby

Sid 39

Sööby i lijka måtto giordt sig bekostnad, till hennes begrafningz görande: fast än det ickie alt dher till är användt wordet: Hälst hans bekostnadh ey tessmindre lijka stoor warit: Anders Rassmusson fordrade 6 dr Smt som han skulle utlagt i skatt till Cronan för sin sahl: moder den tijd hon bruukade i Klättan ½dehlen dhem att bekomma, bejaakades honum äfwenwähl: I lijka måtto fordrade han efter domb, 16 Rdr för sin moders födzel och försöriande några år, hwilka Rätten ey hindra kunde, - Anders Rassmusson effter domb att niuta, men dhe 27 dr Smtz huuseröta, som modren för dhen halfwa gården hon besutt, sig skulle åtagit, effter en mehning utj Arfskiftet de A:o 1707 d. 23 Feb: Lämbnade nu Anders Rassmusson opåtaht, emot dhet förbehåld, att ingen måå honum för dhen fehlacktigheet, som finnes på hennes besuttne halfwa gårdz huus, framdehles kunna tilltähla. Amund i Sööby tahlade och dher på att han ett år och 5 weckor sin sahl: moder underhållit: Amund i Knämb sade och, att han sin sahl: swärmoder ett år underhållit, och begiärte dhe både dherföre niuta förnöyelse; som dhem ey förwägras kunde, effter dhen domb, som tillförenne dher öfwer war fallin. Anders Rassmusson begiärte att han måtte lämbnas otilltahlter för dhet godset, som effter moderens afträdande ifrån bruuket dödt, uttan hans förwällande dhet kunde ey heller TingzR:n förneeka: Och såsom utj dhen uppsatte Lijstan på Qwarlåtenskapen intet wärdije war satt uppå godzset, så skall dhet af undertecknade härardzhöfdinge, Nembdeman Anders Hansson i Hougar och Jöns Hansson i Arendahl wärderas, hwarpå sedan en Lag lijkmätig arfz dehl, mig göras kan, så wähl öfwer Löösoöronen som jorden: så wijda något kan giällden och omkostningarna öfwerskiuta.

§ 23

SICCA
GEMIN
TILIST
S.d. infant sig för TingzR:n Regementzpredikanten Erewördige och Högwällärde Hr Päder Ström, beswärandes sig högl: dher öfwer, att hemmanens Hwarlöös, Kåhlstads, Häskies, Gååns, och Hallens åboer inpå Tågeruz i Tanums socken som är hans och des syskons odells hemman, hwarföre deras moder håller Rustning Sid 40

Rustning, mark och muhlebeete, stort intrång dagel: giöra med deras Creaturs beetande, in till Tågerudz gjärdesgårdar, som han beklagade Lända berörde deras Rusthålldz hemman till ödeläggellse: Begiärte alt derföre, att sådant intrång måtte igenom Tingz Rättens förbud hämmat blifwa. Nembden betygade sådant ickie uttan skiähl klagat blifwa, och att Tågerudz åboer der af stort mehn lijda; Fö(r)denskulld befalltes Länsn: Wäll:tt Swän Swänsson på Tingshougen wid Tanums kyrkia, alla dhe förberörde hemmans åboer tillsägja, att dhe dhermed hafwa fördrag och återhålld, och att dhe ickie måge med deras booskap inpå Tågerudz mark fahra utj beeth, uttan lof och minne; Och dher dhe ickie innehålla dher med, måge dhe förtänkte wara att effter lag, för hwar gång dhe sig inträngia på Tågerudz enskijllte mark och muhlebeete, med sin booskapshjord, att dherföre plickta med 3 mark:r Smtz böter

Uppbud woro för denna gången inga.

Således som föreskrifwet finnes utj alla måhl och ähreder, wahra agerat tahlat och swarat, wittnadt ransaakat, befunnit, resolverat och dömbdt, Betygar undertecknad med mitt nampns egenhändig underskrift, sampt mitt och häradernas Sigills undersättiande, Actum A:o loco et tempore ut Supra.

Gudmundus Nordhborgh

(Papperssigill)

(Lacksigill)

Sid 41

Anno 1715 d: 11, 12 och 13 Octob: höltz ordin: Laga Ting med Allmogen af Tanums härad
å Rättan Tingzstad Giästgifwaregården Heede, närwahrande Cronones Befalldningzman utj Nordwijkans
Fögderije Wälb:de Jonas Erikzsson, sampt häradernas Eedsworne och troowärdige Nembdemän som woro.

Af Tanums härad
Olof Joensson i Lyngbytorp
Simon Ollsson i Karleby
Jurd Padersson i Gursrud
Anders Hansson i Hougar
Elias Caspersson i Sämb
Jöns Hansson i L. Arendahl.

Af Wätte härad
Joen Larsson i Kollekind
Anders Ifwarsson i Krooken

§ 1

S.d. inställte sig för TingzRätten Häradzskrifwaren Wälb:de Anders Walldenström præsenterandes åthskillige
Längder Cronones uppbörder och Räkenskaper angående, pro A:o 1714, hwilka på des begiäran för TingzRätten
upplästes, nembl: 1mo .-.-.-.-..

9:de En anteckning på Nembdemän Färgemän och Giästgifware, som förl: åhret giordt dienst, och derföre niutet
deras Löhn.-.-.-. *AE: LAGBOKEN EX. LÖBEN ANVÄND*

Sid 45

§4

S.d. framträdde för TingzR:n samptl: åboerna af Cronohemmanen och Rusthållen i Stora Ryck, Oluf Lassesson,
Erik Bryngellsson, Hans Halfwardsson, Oluf Eriksson, Eluf Christensson, och Oluf Steensson, så och Sootorps
åbo, Anders Trullsson, och åboen af Hoftorp Oluf Simonsson och åboen af Tyfft Gude Guttormsson, alla
Cronohemman, tilltahlandes, tillijka med Cronones Befalldningzman Wälb:de Jonas Erikzsson, åboen och
Jordäganden af en dehl i Uthängen skattehemman Anders Larsson, å och åboen af Cronoh:t Nedre Rångstäng
Oluf Bryngellsson, sampt åboerna af Cronoh:t Björnerud Oluf Swänsson och Swän Ollsson, för en Rougswedia,
som dhe förl: sommar hafft och skurit utj marken sunnan för Björnerud, och sunnan för bäcken som löper neder
igenom marken, och kommer ifrån Sotorp; emedan Rykzboerna och dhe flere af Kiäranderna förmente samma
rougsäde wara skiedt på deras uthmark; dock likwähl, Lämbnade dhe nu deras Klagan om rougsädet, hwar på
dhe ey hade Klagat enär dhett brändes, såddes eller giärdades, och omsijder skars; men marken wille dhe
ingalunda mista.osv.

Aé: Rätten skulle besluta vid senare ting.

Sid 46

Den 12 Octob:

§ 5

S.d. Kiärade Assgud Simonsson utj Gisslerud i Luurs socken till Christopher Hälliesson i Eek, förmenandes att
han till sin Qwarnedamb tagit några stäckar utj Gisslerudz marken, som warit honum tillhörande; påståendes att
han wijsa måtte, hwem honum der till hade gifwet tillätellse. Christopher Hälliesson i Söd: Eek swarade, att
nu förl: sommars wid Larmässotijden, hade Johannes Erickzsson i Gisslerud warit hoos honum wid des Qwarn
och mahlit. Och enär han dher fått mahla, sporde han Johannes Christopher, hwad han skulle hafwa utj
betahling för dhett mahla. Då swarade Christopher, att han intet annat derföre hafwa will,
än om han kunde fåå hugga en gran eller granstäck, att lägga på sin damb: det lofwade Johannes honum att
bekomma; som och Joh: nu widgick; men enär Christopher skulle hugga granen, fölgde Johannes med honum,
och skulle syna honum den till. Då besågo dhe först en stäck som Johannes hade huggit, hwilken fantz dhett ret
för stackot: när dhe då gingo wijdare, och sågo effter, hwar dhe skulle finna en sådan stäck, funno dhe först
några tällgde all de rännor, och en stäck; då frågade Christopher, hwem det hade huggit. Derpå swarade
Johannes, att slättboerna måtte det giordt. Och när dhe gingo wijdare funno dhe desse fem små stäckarna, som
woro wid pass 6 eller 7 allnar Långe. Då sporde han hwem dem huggit? Derpå swarade Johannes att och
slättboerna dem måtte hafwa huggit, och sade omsijder, att om någon wille köpa dem af honum, skulle han dem
bekomma. Då sade Christopher, kanskier Edra grannar dhett huggit. Dher till neekade Johannes sägiandes att
han dhett dher om frågat, men dhe sagt ney. Dherpå tillåth Joh:, att han skulle dhett taga, och skulle dhe wähl
komma öfwerens om deras köp: Och berättade ytterligare, att Johannes sagt, det han wille swara derföre, om
grannarna hade något dher på att tahl. Och samma gång funno dhe en gran, som Christopher undfick. dhen dhe
och då

Sid 47

då fällte tillsammans. Johannes neekade, att han Lofwat Christopher stäckarna, och att han budit om mehr, än
dhen ena granen: och ickie heller kunde det bewijsas, att han Joh:s hade något för samma stäckar uppburit.

Grannarna utj Gisslerudz Oluf och Assgud beklagade sig, att Johannes med en swår mun dhem efomoftaste öfwerfaller: Och om dhe Lämbna sina yxor ute på gården, eller annan reedskap, förkommer dhett samma. men Johannes neekade att sådant wärk af honom eller hans folk drijfwes: och beklagade att och honom dhett samma skier.

Nills Hansson på Råssöön som war ägare af Gisslerud, sade wid dhetta tillfället, att han intet kan på sådant sätt längre Lämbna honom Johannes bruuk på ¼ i Gisslerud. Det war nogsampt af Nembdens och Cronones Befallm:s berättellse kunnigt. att då han Johannes bodde på Hollma, war der i Lijka måtto sådant owäsende: Och måste Knuth derföre taga Båtzmanspgr: Assgud sade

att om Nills Hansson längre behåller dhenna åboen Johannes *Ericksson på Gisslerud, nödsakas han att Lämbna till honom, att försyna hans halfwa gård i Gisslerud med åboo, elliest blifwer dhen öde. Derpå afsade Nills Hansson honom Johannes ifrån den fjerdedehls bruuk utj Gisslerud, som han honom nöstförl: währ upplåtit hade: hwar med Johannes och ey war förnögder. Resolutio. Ehuruwähl Christopher Hälliesson i Söd: Eek i Luursocken, ickie kan med wittnen betyga, att Johannes Ericksson utj Gisslerud i samma socken, enär han tillsynte honom den granstücken, som för mahlandet Johannes honom förl: sommar Lofwade: hafwer och gifwet Christopher tillstånd, att taga dhe 5 qwarnehuus stäckar, som kiäranden Assgud Simonsson utj Gisslerud huggit hade utj Gisslerudz skougen: så war dock både Nembden och Cronones Befm: Wälb:de Jonas Ericksson bekant, af Christophers hijt in till förde reedel:a lefwerne: att han berörde stäckar ingalunda hade tagit, och till sin Qwarn fördt, mindre han af någon dher till hafft lof som på Gisslerud bodt: derföre kan TingzRätten för Sid 48

för desse 5 stäckar ickie påbörda Christopher någon wijdare plickt, än att han skall förnöya Assgud för ärmälte stäckar. Och såsom tillförenne altijd en god sämia warit emillan åboerna på Gisslerud, som Lijkwähl fast annorlunda nu förspöries, sedan Johannes Ericksson nästförl: währ dijt kom att boo: så kan TingzRätten ickie hindra Nills Hansson på Råssöön, att Lagl: uppdraga det bruuk af ¼ utj Gisslerud, som Johannes af honom nöstförl: wär bekommit, med en annan och frijdsammare åboo: dock honom Johannes Laga fahredag förbehållin.

§ 6

AAV S.d. resolverade TingzRätten emillan Engebrickt Joensson i Backa, och Anders Engebricktsson utj Gätzgård, att Engebrickt hädan efter hoos sig hafwa skall sielfwa skiftesbrefwet de A:o 1714 d: 23 Feb., som uthwijsar, till hwad Summa dhen omyndiga Engebrickt Larssons arf sig bestijger, nembl: till 28 dr 21 /-, effter des fader och moder: och till sin underrättellse, kan Anders Engebricktsson sig förskaffa en Copia, af samma arfskiftes instrument; emedan han berörde barnarf hoos sig hafwer. Och neekade icke Anders till att Lämbna under Engebricktz disposition 1/3 af arfwet, enär han det påfordrar, ey heller att försöria Engebrickt Larsson, uttan afkortning på des arf, utj 4 åhr, om så skulle påståås af Engebrickt Joensson.

§ 7

SKM S.d. framträdde för TingzR:n samptl: Stora Ryckz åboerna, Oluf Lassesson, Erick Bryngellsson, Hans Halfwardsson, Oluf Eriksson, Oluf Christensson och Oluf Steensson, Kiärandes till Kyrkieryckz åboerna Päder Lind, Oluf Siuhlsson och Endre Hansson, ärfordrandes att dhe måtte upprätta och wederläggia dhem dhen skadan, som deras hästar nästförl: åhr dhem giordt på deras åker, af ½ T:a Korn och 1 T:a hafre.....osv

AAV Målet avslutas på sid 49 med följande

Emot denna domb inlade Kyrkieryckz åboerna Päder Lind, Enden Hansson och Oluf Siuhlsson wadepgr: i rätten tijd: saaken dher med under dhen högtährade Lagmansrättens decision att bringa: fördenskulld tillsades Kyrkieryckzboerna så tidigt stämbningen uttaga, att dhe till sina Contraparter 6 weckor föruth dhem måge kunna i händer ställa.

Sid 49

§ 8

SKM S.d. beordrades Anders Swänsson i Boowall och Halfward Assmundsson i Lommeland att besee Sid 50

AAV besee, om Heeslandz åboerna hafwa hafft gilddan giärdesgård, dher som Biörn Gudessons hästar utj Reenshougen förl: sommar hafwa gådt in utj Heeslandz åker, och dher giordt skada på Anders Jacobssons och Anders Grimssons åker: emedan Biörn påstår att dher om ingen Laglig och gildd giärdesgård warit hafwer. Och enär härom närmare beskied inkommer, will sig TingzRätten wijdare i saaken till doms yttra.

Sid 52

§ 10 b (EM 14)

Åter ett mål, som berör Hans Halfwardsson i Stora Ryck och Gude Lassesson utj Hult i Tanums sn.

*Twist
Bryk
M
ENRO*

§ 11

S.d. uppskiözt Nills Biörnssons utj Kijhl disput och twist, om ¼ bruuk utj Kijhl, med Christen Hansson ibidem till des Hans Ollsson i Kuuserud wid nästa Ting inkomma kan, och sig wijdare förklara, om han tillstädt Nills berörde ¼ bruuk utj Kijhl nästkommande wår tillträda; hwar till Christen neekade, och dhet med Hans Ollssons i Kuuserud Tagezedel af d: 15 Sept: 1713 bewijisa wille. Dock lijkwähl uthlath sig Christen Hansson nu för TingzR:n, att om Nills Biörnsson uttan wijdare påpstående, will Låmbna honum i fred, att besittia dhen halfwa gården i Kijhl som Hans i Kuuserud honum städt hafwer, will han påtaga sig, uttan Nillsses gravation boota dhen huusebristen som Nills häfftar före, elliest intet, hwilket till Nillsses wijdare betänkiande Låmbnades, innan han der om ytterl:re wid Tinget någon ansökning gör.

§ 12

*Twist
Klagade
Fors*

S.d. blef af TingzR:n således afsagt emillan drag:

Sid 53

Drag: Anders Stadig och Päder Hansson i Tanamb Kiärande, och bäggie Nills Mattzssönerna utj Thorsrud i Tanums socken, att nästkommande år wid dhen tiden, som plougen blifwer Lagder, skohla Thorsrudz åboer afståå till Kiäranderna, dhen Qwarneforssen på Tanums (Aé: Det Står så") mark, utj hwilken Thorsrudzboerna nu hafwa en Qwarn; och står Thorsrudzboerna frijtt och öpit, att då derifrån föra deras Qwarnehuus med järn, steenar och all löpande reedskap, samt Qwarnestäck?, som Nillsarna i Thorsrud dijt satt och Kostadt hafwa; dock ey uttan Tanums åboernas minne och tillåtelse. Och der med woro parterna å bäggie sijdor ense; och för släkedombstäckarna? lofwade Tanums boerna, att gifwa Thorsrudzboerna timber igen, när Thorsrudzboerna på ett annat ställe, sitt Qwarnehuus uppsättia sökia och willia.

§ 13

*Skjutet
Smt
i Ht
Siutza
Gösta*

S.d. beswårade sig för TingzR:n, Öfwer åthskillige, som hafwa wijst sig tredska till att hålla ordonance skiutzet, Giästgifwaren utj Heede Joen Jöransson; hafwandes han för dhe motwilliga måst sina hästar tillsläpa, hwarigenom han alt mehr och mehr blifwer ruinerad; Fördenskull påstod han att dhe tredska måtte påläggias, honum sina skiutzpgr återbetahla, och plickta för tredska. Oluf i Kuustorp war dhen första, som Giästgifwaren Klagade öfwer, och sade att han försummat att skiutza dhen 10 decemb: 1714, d: 11 Jan: 1715 och 5 Majj dito år, då 2ne siutznigar skiedde, en till Klefwa, och dhen andra till Hougar så wähl som dhe flere, hwarföre han prætererade af hwardera åboen på Kuustorp 1 dr 3 /: Smt. Oluf i Kuustorp inkom med dhen uhrsäckt, att han ingen öök haft, och Kunde alt derföre intet skiutza: Men han kunde intet neeka, att ju honum tillbordt då siutza. Drag: Anders Ollsson hade under bruk halfwa skatteht: Kuustorp, som är ett halfft h:n, och Oluf bruukade det andra ibidem. Fördenskull fant TingzR:n billigt, påläggia Oluf i Kuustorp och des sohn drag: Anders Ollsson att betahla till Giästgifwaren utj Heede Joen Jöransson 1 dr 31 /: Smt hwardera Sid 54

hwardehra; emedan han för dhem deras ordonanceskiut 4 gånger bewijsligen giordt hade.

§ 14.

*Gösta
Smt
i Ht
Siutza
Gösta*

S.d. Klagade Giästgifwaren Joen Jöransson på Heede för TingzR:n, att Gribbestadz och Sandnäs strandsittiare dhen afgift dhe gifwa skulle till Giästgifwaren, för det dhe så nära under Giästgifwerijet dageligen bruuka öhl och brännewijns sälliande, icie utgif:a willia, effter dhet Contract och förehning, som slutin blef A:o 1712 wid Tinget som höltz ifrån d: 13 till d: 15 Octob:, effter hans Excell:ces Högwälb:ne Hr Baron Gen:n och Gouverneurens Carl G: Mörners resolution af d: 3 Octob: 1712. Hwarpå TingzR:n annorledes sig ey resolvera kunde, än att Låmbna Högbem:te hans Excell:ns resolution så wähl som deras egen förehning af förber:de dato, wid dhen Krafft som den samma långt för dhetta wunnit hade; om hwilkens Laga Exsecution, så wijda Gribbestadz och Sandnäs strandsittiare skulle tredska, giästgifwaren hafwer att sökia Hr Exscutorens handräckning.

§ 15

*(Ooaa)
Smt
i Ht
Siutza
Gösta*

S.d. inställte sig för TingzR:n drängen Udd Jacobsson utj Tanums prästegård tienande, berättandes sig hafwa undfått af sin swåger eller wårbroder Nills Ollsson i Raneboo i Luursocken, 20 dr 8 /: Smt effter skifftes brefwetz anledning de A:o 1694 d: 29 Martij; hwarföre han under panterättigheetz willkor på 16 åhrs tijd honum Låmbnade sin Odells jord utj Raneboo, och Lofwade till nästa Ting gifwa närmare upplysning, till hwad quantum sig betyga kunde så wähl dhen Jord utj Raneboo som hans sahl: fader Jacob Nillsson Löst, af sin fadersyster, som dhet han ärfft effter sin sahl: faderfader Nills Uddsson i Raneboo; hwilket till Nills Ollssons säkerheet annoterades och antecknades.

den 13 Octob:

§ 16

AR S.d. inställte sig för TingzRätten, Sahl: Mattz Nillssons utj Heesland Erfwingar af des första giffte, med sahl: hust: Anna Padersdotter, Nembl: den äldsta sohnens sahl: Christen Mattzssons mågar, Nämbedemannen Anders Hansson i Hougar som hade des

Sid 55

des dotter Anna Christensdotter till hustru, och Oluf Ollsson i Kijhl, som ägde des dotter Dordin Christensdotter; hwilka för sina hustrur och deras syster utj Norriet tienande Segrid* Christensdotter tahlade; För deras sahl: wärfaders samsystems sahl: Märta Mattzdotters, som hade till man Christen Nillsson utj Åhserud i Skiee socken, sohns sahl: Gunnar Christenssons omyndiga barn Christen Gunnarsson och Märta Gunnarsdotter; Tahlade och i lijka måtto desse förberörde, Anders Hansson i Hougar och Oluf Ollsson i Kijhl. För sahl: Märta Mattzdotters dotter Karin Christensdotter infant sig des man Gunnar Thoresson utj Klåckaregården wid Skiee, hwilken och för sin swägerska hust: Anna Christensdotter Båtzmannens Erik Nillss: hustru, och för des ogiffte hustru syster Carin Christensdotter tahlade. Sammaledes infunno sig och sahl: Mattz Nillssons barn och Erfwingar, som woro af des andra hustru, hwilken ännu lefwer, Märta Ollsdotter ben:d härkombne; Nembl: sönera Oluf Mattzsson i Heesland, Nills Mattzsson i Thorsrud, Swän Mattzsson i Heesland, och deras samsystems Magdalena Mattzdotters som nu död war- man drag: Anders Stadig utj Tanam, hwilken för sina 2ne med sahl: Magdalena undfångne söner Lijfdrag:n Oluf Andersson och drag: af Tanums compagniet Gunnar Andersson tahlade. För desses samsyster nu för tiden utj Norriet tienande, Anna Mattzdotters ben:dh, tahlade äfwenwähl alla desse af sennare gifftermåhlet härkombne bröder. Och woro alla desse Erfwingar begiärandes, att dhen effter deras sahl: faderfader moderfader och fader Mattz Nillsson arffalldne Odels jorden utj Heesland i Luursocken, måtte dhem emillan Lagl: fördehlas och skiffas; hwilken dhe berättade, dock uttan något uppwijst jorde= eller Odellsbrefz anledning, wahra 15 sätt:r Landskylld. Och såsom Cronones Befm: Wälb:de Jonas Ericksson wid handen gaf, att denna deras berättelse, ickie strijdde emot Cronones Jordebook som

* *Aé: Namnet collat*

Sid 56

som betygade, att Skiee Kyrkias Landskylld utj Heesland woro 18 Sätt:r, Cronones Landskylld ibid: 9 Sätt:r, tillhoopa 27 Sätt:r; Och altså att utj Heesland som bestodo af 6 T:or Landskylld woro 45 Sätt:r Odellsjord; hwaraf Anders Grimsson och Nills Thorgiersson innehade 15 Sätt:r; och Bröderna sahl: Jacob Nillsson och sahl: Mattz Nillsson ägt hwar sina 15 Sätt:r Landskylld; Altså upptog TingzR:n för troowärdigt, att desse Erfwingars sahl: faderfader moderfader och fader Mattess Nillsson ägt utj Heesland 15 Sätt:r Landskylld.

Desse Mattz Nillssons 15 Sätt:r Landskylld, då man dhem fördehlar, emillan 4 bröder och Bröders barn, och 3ne systrar och systers barn, faller dher af på broderlåtten 2 Sätt:r Landskylld 2 Kannor och 10/11 Kannor eller skrull, och på hwar systerlåtten 1 Sättning Landskylld 1 Kanna och 5/11? Kannor eller skrull; hwilka dehlar, hwar Broderlåtten och systerlåtten Erfwingar, hafwa sig emillan att dehla och skiffa: Så att broder dher af niuter broderlåt och syster systerlåt. Ytterligare gjorde samptl: sahl: Mattz Nillssons barn af sennare gifftet på sin moders Märta Ollsdotters wägnar dhen prætion, att hon tillhoopa med sin sahl. man Mattz Nillsson, inlöst 7½ Sätt:r Landskylld utj Heesland, af sahl: Mattz Nillssons systrar Segrid och Gunnilla, för 5 Rdr Courrent sättungen; så att fördenskull hon skulle wara berättigad till att niuta af lösningzpg:na, som derföre uthgifne wara skulle a 37½ Rdr 12 Rdr och ½, eller 18 dr 24 /: Smt; dherpå ärfordrade barnen af dhen första kullan härkombne, bewijs: men som nu dher på hwarken lösningzbref eller wittnen produceras och framskaffas kunde; resolverade TingzR:n således; att såwijda hust: Märta Ollsdotter derpå framdehles kan något gilltigt bewijs framskaffa, att hon under warande Äckenskap, med sahl. Mattz Nillsson, inlöst dhe förber:de 7½ sätt:r Landskylld utj Heesland, skohla desse 12½ Rdr till henne betahlas och ärläggias, och Broder Broders dehl och syster systersdehl derutj Clarera och betahla

Sid 57

betahla. Häffandes i medlertijd derför sielfwa Jorden, Hwilket på deras begiäran parterna till efterrättelse Lämnbades.

* *Aé: ev. 3/11. Den tveksamma siffran (3 eller 5) är ofullständig.*

§ 18

VAR S.d. framwijste för TingzRätten Päder i Hult och Gullbrand utj Nygård i Luursocken 8 st. Wargungeskin, som dhe nästförl: wårtijd fångat hade, med begiäran att dhe wanlige skåtpgr: dhem dherföre måtte beståas; Fördenskull som nu skinnen uppwijstes, och det war både Nemben och hehla grannelaget kunngit, att förberörde goda män Päder i Hult och Gullbrand i Nygård, hade desse 8 wargungar nästförl: wår fångat och dödat; Altså blef dhem bewilliadt att dhe effter Kongl: M:ttz uthfärdade diurfångz förordning de A:o 1664 d: 29 Majj, dhe wanlige skåtpgr: dherföre äthniuta skohla, a 1 dr Smt för styckiet, som giör 8 dr Smt tillhoopa, af dhe dher till destinerade medell.

Sid 57

Uppbud

Sid 59

Således som föreskrifwet finnes utj alla måhl och ähreder wahra agerat tahlat och swarat, wittnadt ransaakat, befunnit resolverat och dömbdt, Betygar undertecknad med mitt nampns egenhändigas underskrift, sampt mitt och häradernas Sigills undersättiande. Actum A:o loco et tempore ut Supra.

(Papperssigill)

Gudmundus Nordborgh

Lacksigill

Sid 60

Aé: Här finns saköreslängden.

DOMBOK 1715 WÄTTE HÄRAD

Anno 1715 d. 13 och 14 Jan: höltz ordin: Laga Ting med allmogen af Wätte härad
å RättanTingzstad giästgifwaregården Wijk, närwahrande Cronones Befalldningzman öfwer
Nordwijkans Fögderije Wälb:de Jonas Ericksson, och häradernas Eedsworne, och troowärdige
Nembdemän som woro

Af Wätte härad

Joen Larsson i Kollekind
Anders Ifwarsson i Krooken
Halfward Assmundsson i Lommeland
Anders Swänsson i Boowall
Nills Hansson på Råssöön
Joen Ollsson i Sundby

Af Tanums härad

Oluf Jonsson i Lyngbytorp
Simon Ollsson i Karleby
Jurd Padersson i Gursrud
Anders Hansson i Hougar
Jöns Hansson i Ahrendahl
Elias Caspersson i Sämb

S.d. sedan Tingzpredijkningen war hållin, och Tingzfreden på wahn:t sätt utlyst förekommo
effterskrefne måhl och ährender Till afhielpande.

(Aé: Någon har med blyerts i marginalen skrivit till paragrafernas nummer)

Sid 2

§ 3.

(Aé: De ?-tecken, som förekommer i texten till denna paragraf, är alla skrivna av protokollföraren,
utom ett enda- det som jag skrivit så här ...?-)

*SLAGSMA
BRODER*
S.d. andrug för TingzRätten Länsn: W:t Jöran Kiäpp, att Hans Mattsson i Rougstad i Skiee sockn utj
nästförl:ne Octobr: Månad d: 26 dito, hade slagit sin broder Oluf Mattzsson i skatteh: Boowall i Skiee
sokn; påståendes Länsn: att han derföre plickta måtte; hälst emedan han både här utj ett oregerligt
lefwerne fördt och sådant esom oftaste förer. Oluf Mattzsson tillspordes, huruledes härmed woro
tillgångit? Han swarade, att förl: höst, när stämbnen stod utj Giällsgård, till ordin: Räntans uppbärande
då kom Hans Mattzsson i Rougstad till Boowall, kläckan påss 10 om morgonen och in utj hans stugu.
*UPPBÄR
MÖTE*
Då sutto han Oluf och hans granne Trulls dher inne, och räknade skatten tillsammans, som dhe
ärnade samma dag lefrera till Hr

Sid 3

Hr Befalldningzmannen, af dhett tillfället sade Hans, iag troor i sittien och räkna pänningar, och willien
betahla skatten i dag? dherpå swarade dhe; wij ärna nu dhen betahla; och när dhe hade räknadt pgrna
tillsammans för skatten, skulle Oluf reesa dher med till uppbördzmöötet; och i dhett samma, sade Oluf
till sin broder Hans: I ären nu en gl: Karl, som iag mente skulle Ledzna wid det som intet bör wahra:
huru kommer det till att I fallen in i Boowalls skoug och huggen, öfwanföre Eggedahlen utj Ebbes
Kaas: hwilket Oluf förmente wara Boowalls skoug, herskapet af Blommersholm tillhörande, som är
ägare af Boowalls skattehemman. Då swarade Hans, att han har huggit dher, och skall hugga dher och
om han Oluf eller hans grannar kommer dijt, skulle han tillreeda dhett, så att sohl och månen skulle
skijna igenom dhett, och alt sådant med många flere ord, och ..? stort skrij roppade han. Då gick
Oluf, och uplät dörren, och sade till Hans, gåå Eeder wäg, iag will intet med eder hafwa att beställa,
och will ey af Eedert Buller wetta. Dher med toug Oluf till en Bössa, som låg öfwer dörren och sade;
en sådan skulle I Hans hafwa på Eeder, och förfouga Eeder dijt, som Eeder dienst och bullersamheet
behöfwes kunde. Dher med tystnade ändå intet Hans, uttan Oluf påminte att han woro i sitt eget huus
och borde niuta fred: Men Hans acktade intet dhett samma, uttan stötte till Oluf med tummells nagelen
i ansicktet, så att blodet dher effter sprang uth, och reef sedan med dhe andra fingrarna, honum utj

*HANS MATTSSON VAR
UPPE I ETT MÖTE ÅREN 1710
H-TIKET 8.510 40*

ansicktet, så att han dher af hade 4 refwor på bäggie sijdor om Näsan, och syntes en swullnad wid Näsan, dher som tummellsfingren hade träffat. Dhet samma besanna Länsn: Jöran Kiäpp; och sådan dhet skiedt och Oluf befant sig blöda, sloug han till Hans igen, med sin Lijfrem, som han på sig taga skulle, effter han wille reesa bort. På detta klagomåhl swarade Hans, att han kom till Boowall, att låna sig 2ne möggeslädar, En af Oluf och en af Trulls. Dher effter gick han in i Olufz stugu, och dher war Trulls inne, och lefrerade honum pgr:, som han wid oppbördsmötet skulle ärläggia till Befalldm:n. När nu Oluf hade emottagit pgrne, och war färdig att reesa bordt, sade han till Hans, hwad tänker du, som går i Eekedahlen och hugger Nordanwattnet? Dherpå swarade Hans, att han och hans förmänner dher huggit i tusende åhr, och skall han dher hugga till dhes Lag och laga domb det förbiuder. Oluf sporde 2ne gånger om han det skulle giöra? Och då Hans det jaakade,

Sid 4

jaakade, greep han till Bössan, och sade sig skohla läggia honum dher på golfwet; men hans hustru tog henne ifrån honum; då sprang han på Hans och slog honum i hufwudet, och på kindbenet, och när Hans då gick utj dörren, sade Trulls, kom och tag pänningar för hästarna wij legt af dig; men när han då kom fram, att fåå pgr: för hästen, af Trulls, wille Oluf åter slå honum, då tog han sina wantar wid dörren på golfwet, och sköf Oluf ifrån sig, och gick sin väg; men intet weet han sig gio(r)dt Oluf någon skada i ansicktet dhermed. Trulls Mortensson beroppades här om till wittnes af Oluf, och som Hans emot honum intet Exciperade, aflade han sin wittnes Eed med hand å book, och sedan gjorde fölliande berättellse; att enär Hans för:ne höst kom till Oluf, sutto Oluf och Trulls och räknade till skatten som skulle lefreras till Befm: dhen dagen i Giällsgård, och detta war bittida om morgonen lijtet före el:r i sohlens uppgång. Då frågade Hans hwad dhe tänkia som nu wille ytta skatten? Dher på swarade dhe, att dhe måste wähl; ty halfwa ordin: Räntan resterade hoos Befm:, och en stoor dehl af Landskyllden hoos herrskapet. Dher med frågade Oluf: hwad Hans tänkte, som woro en gl: Karl, med dhet han åter hade fallit in i skougen igen, öfwanföre Eekedahlen. Hans frågade om dhet woro hans skoug? Dher på swarade Oluf och Trulls att dhet wöro deras skoug, och att han skulle låta blifwa att dher hugga; Hans swarade att han skulle hugga. Trulls sade, att han och så skulle låta dhet blifwa. Oluf lade det till, att de skulle löffta honum uhr skougen. Hans swarade, att om dhe kommo dher, skulle han reeda dhem så till, att sohl och måne skulle skjina igenom dem. Oluf bad honum derföre packa sig på dörren, emedan Oluf intet wille hafwa någon på ränning af honum, och öppnade dher med dörren: och i detsamma toug han bössan som låg öfwer dörren, sägiandes en sådan woro du Hans wärd att bära; då toug Olufz hustru af Oluf bössan, och i dhet samma gick Oluf fram och knytte näfwen wid öhrat på Hans, sägiandes att dhet woro tijd smöria Hans, som öfwerlappo honom så i sitt huus. Dher med stötte Hans till honum med Tummen oppföre i ansicktet, att blodet spratt uth, och reef så med dhe andra fingarna nederföre igen; och enär Oluf såg sig wara sårad, sade han, iag troor att du giordt mig blodwijte i mitt egit huus; dher med toug Hans på det blodiga i hans ansichte, och ströök i sitt, sägiandes.

Sid 5

sägiandes, att Oluf hade dhet giordt honum; dher med toug Oluf Lijfjohlen som han skulle spänna på sig, och slog honum Hans dher med 2 eller 3 slag, öfwer hufwudet el:r axlorna. Dher effter gick Trulls uth, och Hans kom strax effter, begiärandes att fåå låna en möggesläda. Oluf bad Trulls att han intet skulle låna honum slädan; emedan han wiste hurudan han war. Då swarade Hans och sade till Oluf, då (Aé: det borde väl ha stått "du") kommer wähl ännu en gång på knä din skiällm, när du mister dhe blanka hålländare dahlerna; ty nu är det ända på skougen. Då frågade Trulls, hwad Hans sade, och om ickie skougens åwärkan war så wähl hans, som Olufz skada? Derpå swarade Hans, att dhe gådt inpå Utängens, Spohltorps och Ängjällsrudz ägor med Lastehugg; och swor och bönnade ohörl:n För hwilken orsak skuld Trulls honum utj axlorna toug, och riste lijtet på honum; men ingen skada gjorde han honum, och gick så ifrån honum, Reefworna i Olufz ansichte, hade han och sedt, både i pannan och neder på kindbeen:en: mehr hade han intet att sägia. Resolutio. TingzRätten pröfwar för Rättwijst, dhet Hans Mattzsson i Croh:t Bäckerougstad i Skiee socken, bör plickta 5 gånger 3 mark: Smt, för dhe 5 refwor, utj ansicktet, som han d: 26 Octob:r för:ne, sin broder Oluf Matzsson på skatteh:t Boowall boende, rifwet hade inne utj dhes egen stugu: Och det efter 10 Cap: sär m:b:m:w:ll:; skall och Hans, efter det 43 Cap: Tingzm:b:LL:, plickta sina 3 mark: Smt, för det han kallat sin broder Oluf Mathsson en sielm: Warandes detta att ansee för ett slagmåhl af brådom skillnad timat; emedan deras oenigheet sig yppat, af någon trätta om skougen, sedan som Hans war in utj Olufz stugu kommin. Sammaledes skall och Oluf plickta sina 3 mark: Smt, för en blånad Hans hafft på wänstra kiäken, efter Länsn:

Kiäpps berättelse, hwilken han af dhett slag, som Oluf med sin Lijfrem honum slagit, oförneekel: undfått hade.

Sid 6

§ 5.

Gästg.
Gästg.
Contrib.
S.d. gjorde för TingzRätten, Cro:s Befalldm: Wälbe:de Jonas Erickzsson, dhen berättelse, att utj nästförl: 1714 åhrs Contributions placat, ähro dhe Giästgifware som finnas Rootefria, pålagde att ärläggia och Contribuera derföre 4 dr Smt; och såsom dhe här utj häradet belägne Giästgifwaregårdar, wid fijendens infall och de wåras af och anmarcherande, utj dhenna ofredel:a tijden, och många flere beswär, äro så af sig kombna, att dhe denna Contributionen ogiörl:n eller beswär:l:n skulle förmå ärläggia: Ty begiärte Cronones Befalldningzman att TingzRätten, effter en noga ransaakning derom wille meddehla honum des rättmätiga attestatum, om deras förmögenheet: hwilket och hans Excell:nse Högwälb:ne Hr Baron Gen: och Gouvern: utj des Nådige resolution af d: 30 Majj Ao 1714 requirerat hafwer, att Hr Befallm:

Sid 7

Befallm: förskaffa skulle ifrån TingzRätten: dhetta företog sig alt derföre TingzRätten, och befant, att Päder Swänsson på Wijkz Giästgifwerije, Ao 1711, wid fijendens infall, myckiet illa ruinerat blifwet, och utj mäckta slätt tillstånd försatt, som både Nembden och Tingzsökiande allmogen war nogsamt kunnigt och bekandt: Kunnandes man ickie see, huruledes berörde Giästgifware, sin efftertryckel:n lijdne skada effter den tijden skohlat kunna öfwerwinna, emedan alt sedan ringa förtienst warit, såsom mäckta fåå af och ann igenom Landet reest hafwa: hwarföre des tillstånd ännu är lijka swagt, som förr det warit hafwer, och så mykiet swårare, som den stora misswäxten förl: åhr warit, ickie lijtet till des olägenheet förökat: hwarföre ey uttan största beswär, och nästan ogiörl: berörde Giästgifware fast än Giästgifwerijet Rootefrijet är, skulle kunna förmåå de förberörde 4 dr Smtz Contribution betahla och ärläggia. Hougdahls Giästgifwerijes åboer Oluf och Hans Anders söner, ähro på samma sätt wid fijendens infall ruinerade: och niuter dhett rootefrijheeten, för dhett samma Giästgifwerije är Pästgård; Hafwandes det i anseende till Pästfrijheeten, utgifwet sina 5 dr Smt: och skulle altså ey uttan största mööde och odrägel:t beswär, dertill för Giästgifwerije naringen, ärläggia kunna 4 dr Smt: Besynner:l:n emedan en ringa och nästan altz ingen närning wid samma Giästgifwerije warit, efter åhret 1711, då det wid fijendens infall illa ruinerat blifwet; hwarföre Giästgifwerna, ännu sittia, utj mäckta slätt och uhsält tillstånd: Fördenskulld. kunde TingzRätten ickie undgå, om sådan beskaffenheet des rättmätiga attestatum, under häradetz Sigill att meddehla.

d: 14 Januarij.

§ 6.

*Slutts-
Nings*
*Slutts-
Nings*
*Slutts-
Nings*
S.d. uppwiste för TingzRätten Cro:s Befalldm: Wälb:de Jonas Erickzsson en publication, dat: d: 26 Decemb:r förl:ne, innehållande det samptl. allmogen så wähl under det ordin: Giästgifware siutzet, som dhe flere utj Skiee pastorat, skulle sig wid detta Tinget infinna och för TingzRätten giöra deras berättelse, huruwijda de på det förl: åhr 1714, åtniutet, sin riktiga betahlning för det siutz som de giordt wid de här igenom häradet skiedde durkmarcher; hwilket siutz förl: åhr bestådt allenaste, utj Enroulleringzmanskapetz förfordrande på Tåg, och utj Kl: M:ttz tjenst: ytterl:re betygade och Hr Befallm: med Capellanens utj Skiee gjälld, wördige och Wällärde Hr Lars Wefwendahls attest på samma publication skrifwen, att d: 28 Decemb:r som war 4:de dag

Sid 8

dag Juhl förl:, och d: 1 Jan: innewahrande åhr utj Skiee och Kiärnö sockners Kyrkior, berörde publication är worden uppläsin: Begiärte altderföre Befallm: att TingzRätten nu wille af dhen närwahrande Tingzallmogen, förnimma, om någon woro som sig hade att beswära, öfwer det han ickie fått sin förnöijellse, för Enroulleringzmanskapetz skiutz, på deras Tåg till Kl: M:ttz tjenst: fördenskulld tillfrågade TingzRätten all den närwarande Tingz allmogen, af Skiee och Kiärnö sockner, om för någon af dem, resterade någon dehl på det siutz betahlning, som Enroulleringzmanskapet på deras Tåg och marche förl:ne åhr niutet hade. Dherpå blef af allmogen som närwarande wid Tinget war, swarat, att ingen af dem, hade det ringaste sig att beswära, uttom hade hwar och en niutet sin rätt och förnöijell:a betahlning, för ärmälte siutz, som Enroulleringzmanskapet åtniutet: Och kunde hwarken allmogen eller Nembden sägia, eller sig

påminna. att förl: åhr något mehra siutz warit af allmogen fordrat, eller flere durckmarcher warit skiedde. än allenaste af Enrolleringzmanskapet: fördenskulld kunde TingzRätten ickie förwägra, deröfwer att meddehla Hr Befallningzmannen TingzRättens attestatum. under häradetz Sigill.

§ 7.

S:d: blef af Hr Kyrkioherden i Näsinga andragit, emot Joen i Siuhlerud det beswär, att han myckiet sällan infinner sig utj gudz huus om åhret, allenaste dhe 3ne gånger han hafwer gådt till herrans Nattward, samt Juhl Påske och Pinges dag, och en gång eller 2:ne des föruttan hehla åhret igenom; hwilket Hr Kyrkioherden förmente wijsa hans kallsinnigheet utj sin gudzfrucktan. Dhertill med, föredrog Hr Kyrckioherden, att en gång sig händt, enär Joen wille sig angifwa att gåå till herrans nattward, att Hr Kyrkioherden å Embetes wägnar honum förmanat, att han skulle ifrån den hustrun i Siuhlerud flöttia, hoos hwilken han tagit sig till huus: Då har han Joen sig dher öfwer swärligen förtörnat och oppenbarligen på Kyrkiogården, roppat allmogen tillsammans, och af dhem på Hougdahls Kyrkiogård, sitt skättzmåhl* fordrat, om sitt förde lefwerne och förhållande: hwarutj Hr Kyrkioherden förmente honum en stor otidigheet bruukat: Dher han likwähl ickie annat gjorde, än förmente till ett åhrebart lefwerne. Joen swarade sig oftare pläga wara till Kyrkian än sagt är: och att han sittat på träfwet, så att Hr Kyrkioherden honum ey warsse

Sid 9

warsse blifwet: sade sig och ey wijdare giordt buller på Kyrkiogården, än att han begiärt skättzmåhl af sina grannar om sitt förhållande, när han förmärkte sig wara hoos Hr Kyrkioherden misstänkter, för hustrun Anna i Siuhlerud, och betygade sig ifrån all omgiängellse med henne wara frij, fast än han der hafit huus, sedan hans stugu, blef för honum neder häfwin. Resolutio. TingzRätten fan skiähligt i anledning af 1:ta och andra p:ten i Kl: M:ttz placat om Eeder och sabatzbrätt, förmahna Joen i Siuhlerud i Hougdahls socken, att flijtigt besökia gudz huus, och höra des hehliche ord, så wijda han undfly tänker den näfst, som högst bem:te Kl: förordning, öfwer dem statuerar, som sig der emot förbryta. Der till med förmantes och Joen, att åtlyda sin siählesöriares förmaning, och flöttia ifrån qwinnospärsöhnen Anna Padersdotter i Siuhlerud, för förargiellse skulld, som elliest af hans wistande hoos henne föllia torde: alldenstund dem emillan intet äckterskap blifwer, som tahlat warit: hwarjämpte och honum den åtwarning giordes, att han ickie på Kyrckiogården oliud giöra skulle, eller wijsa sig halstarrig, enär honum något af Prästerskapet, på Embetes wägnar föreställes, wid Laga plickt tillgiörande.

* skottsmål= intygande om någons uppförande ellerandel

§ 8.

S.d: inställte sig för TingzRätten Oluf Jöransson på skatteht Ellgöön i Kiärnö socken, och beswärade sig der öfwer, att för några åhr sedan, hafwa han och samptl: grannarna på Ellgöön, sig emillan fördehlat skougen på deras öö Wahlöön som hörer Ellgöön till, då han till sin fierding fått det sämbsta och ringaste utaf skougen: begiärte altdersföre, att TingzRätten wille så rättwijst laga att den ena fierdingen, så wähl som den andra, måtte lijka rätt utj skougen niuta, som och alla 4 fierdingarna lijka beskattning underkastade åhro, till ansvars inställte sig Oluf Halfwardsson och Hans Ollsson, samt Tohre Swänsson, och Swän Paderssöns hustru Anna Halfwardzdotter, som utj sin mans siukliga tillstånd, på hans wägnar sig inställte: hwilka alla swarade, att skougen emillan samptl: grannarna på Ellgöön, för 14 åhr sedan, utj wänligheet af dem sielfwa fördehlter blifwet utj Sören Olssöns på Nöddöön och Rear Ifwarssöns ibidem närwahro; och som de alla, då woro förmögde, och in till denna tijden det warit hafwa, begiärte de att fåå wid samma förehning blifwa stående, synnerl: som de sina skougzdehlar fredat och förswarat, hägnadt och beskyddat, men Oluf Jöransson sin lått hafwer illa handterat, dher af huggit Last och såldt, williandes sedan som han utödt sin skougzdehl, sökia sin upprättning, af de andras. Oluf sade sig fått sin dehl der som

Sid 10

warsse tiufwar för honum borttaga des skoug, och der som ofructksam mark är, så att enär han huggit af något träå, wåxer der alldrig något igen: men dhe andra på fructbara ställen, hwarest enär något hugges wåxer skoug igen. Dhertill med enär dehlingen skiedde, refererade Sören och Rear på Nöddöön att grannarna dehlt skougen således, Nembl: utj 2:ne dehlar längs effter, och sedan twert

öfwer, och när det war skiedt. lofwade de Hans på hans begiäran Lagelåten: sedan förmählte de 2ne grannarna, att den fierdingen som Oluf Jöransson hade, skulle föllia Hans Olufssons halfdehl; och altså toug Oluf Halfwardsson och Jöns Päderson för deras halfwa gård. den andra halfdehlen i skougen. Och som Oluf Jöransson war Hansses systerson, blef han trängder dijt som ringaste lägenheeten är; hwilket han till denna tijden lijdet, i anseende till den förhoppning han hafft att få Erfwa Hansses Jord och dehl utj gården; men som han sin ägendomb på 30 åhrs tijd bortförpantat, hafwer Oluf Jöransson ingen annan råd, än att han sin rätt sökia måste. Resolutio. TingzRätten befinner, att denna saaken ickie kan bringas till ett rättwijst slut, förr än en Laga Syn på samptl: Ellgöo boernas tillhörige skoug, blifwer hållin af häradzhöfdingen in Loco. Cro Befallm: Wällb:de Jonas Ericksson, och 4ra af Nembdemännen Nembl: Joen Larsson i Kollekind, Anders Ifwarsson i Krooken, Nills Hansson på Råssöön, och Anders Swänsson i Boowall: och man der wid inhämpta kan, om Oluf Jöransson i detta måhl, förer någon rättmätig klagan; hwarpå TingzRätten sedan sig omhugsa will. på hwad sätt Oluf Jöransson må till sin rätt förhullpin blifwa.

Sid 11

§ 10

ARV
MARK
PANT
S.d. framkom för TingzRätten Päder Arfwidsson utj Warp, i Skiee socken. och uppwijste Wätte häradz TingzRättz blef (Aé: Det står så- skall väl vara "bref") de Ao 1699 d: 16 Jan.: hwarmed betygades, att Hans Halfwardzsson utj Warp i Skiee socken, hade af Simon Ollssonz i Ellgzängen Fädernes arfzmedel, och des då wahrande Förmyndare Joen Ericksson i Kampetorpet, undfått och bekommit 90 Rdr Courrent eller 135 dr Smt, hwarföre han Hans inlöst 2 T:r Landskylld utj Warp, och dem Lämbnat Simon Ollsson till försäkring och underpant för berörde pgr.: till des han dem igen bekommer. Samma 135 dr Smt widgick

Sid 12

widgick och bekiände nu Nembdemannen Anders Swänsson i Boowall på sin stiufssons Simon Ollssons wägnar, och Hans Knutzsson i Ellgzängen, des faderbroder, att han Simon Ollsson hade ricktigt och reedel:n igen bekommit, den minste pänning med den måste. af Pär Arfwidsson i Warp; hwarföre på Simon Ollssons wägnar ey allenaste de qvitterade Päder Arfwidsson samma pänningar, uttan och der emot innppå (Aé: Det står så) honum transporterade och öfwerlåto, all den rätt och försäkran, som han Simon Ollsson tillförenne i föllie af förbör:de (Aé: Det står så, men skall väl vara "förber:de"?) pantebref ägt hafwer, utj 2 T:r Landzskyld i Warp: hwartill och Hans Halfwardsson, som är Päder Arfwidssons swärfader, Consenterade och Jaakade: tillägnandes honum den rätt att förbör:de 2ne Tr Landzskyld utj Warp, såsom en bruukel: pant. fåå besittia, äga nyttia och bruuka, med alla des tillhörigheeter, så länge och in till des, han Päder Arfwidsson af Hans Halfwardsson, el:r och hans söhner, igenbekommer utj en samblad Summa, desse sina utlagde pantepgr: a 135 dr Smt; hwilket fördenskiulld på parternas begiäran TingzRätten ey underlåta kunde: dem till säkerheet och rättellse utj protocollet anteckna.

§ 12

Stj 4/5/11
S.d. saakfälltes Pähr Hälliesson och Hans Ericksson i Cr ht Annerud i Hougdahls socken för stämningz försittande till sina 3 mark Smt hwardehra, emedan både Länsn: Kiäpp, och Nembdemannen Joen Ollsson i Sundby betygade, dem rättmätel: stämbde wahra, men de likwähl uttan uppwiste laga förfall uteblifwet och obeswarat Lämbnat länsmannens Jöran Kiäpps klagan öfwer deras

Sid 13

deras tredsko att skaffa siutzhästar till de norrska fångarnas fortskyndande.

§ 13.

Stj 4/5/11
S.d. klagade länsn: Jöran Kiäpp, att Oluf Hansson, Nills Ollsson och Enar Andersson i skatteht: Össby i Näsinge socken, förl:ne Ocotob: månad försummat att skaffa siutz, till de norrska fångarnas fortskyndande.osv

§ 14

SLAGS-
MÄ

S.d. saakfälltes Hans Tholsson i Boodahl i Lommelandz socken till 3 mark Smt för stämbningz försittande: emedan han Hans war rättel:n af Nembdemannen Halfward Assmundsson i Lommeland instämbder till Tinget, emot sin Broder Carl Tholsson om slagzmåhl, men nu icke Comparerat hafwer, ey heller uppwest laga förfall.

Sid 14

§ 16

MARK
FÖRUM.

S.d. framträdde för TingzRätten styckejunkarens Edel och manhaftig Hr Päder Tranbergz Kiäraste, Madame Anna Chatarina Brandt från Boohuus, och med Hr Befalldningzmannen Wälb:de Jonas Ericksson, på handellsmannens Hr Mattz Joc(h)umssons hustrus mad: Maja Brinks wägnar, således förehnades och förliktes: att mad: Anna Chatarina och hennes K. man Hr styckejunkaren Päder Tranberg, nu nästkommande währ skohla obehindrade få anträda halfgiärdz skatteh:t Söd: Kijball i Skiee socken, och det under sin possession och disposition taga: hwilket mad: Maria Brink på sådant willkohr tillåter, och jämbwähl Mad: Anna Chatarina på sådant sätt antager, att ingen på någon dehra sijdan af dem, skall hafwa den andra att tilltahla, om huusen, på Söd: Kijball; wählförståendes så, att Mattz Jochumsson ickie skal hafwa att fordra af Hr styckejunkaren något för sin byggnad på Söd: Kijball: ey heller Hr styckejunkaren af honom, om något på huusens byggnad dersammastädes felas skulle. I det öfriga försäkrade Hr styckejunkarens kiäraste, att hwad som utj Räckningen af Mattz Jochumsson Rättmätel:n skulle kunna fordras, hennes man derföre skall honom responsabel och ansvarig wahra. äfwen som och Mattz Jochumsson skall der emot Hr styckejunkaren igen ansvarig wara, för det som Hr Rådm: Lorentz Brandt, af honom på ett eller annat sätt kan hafwa till att rättwijst prætendera och påståå.

§ 17

KIÄRN
GRÄNN
TIST

S.d. framkommo för TingzRätten, Bryngel Sörensson i Wästre Heedängen och Börje Nillsson på Östre HeedEngens Cronoh:n boende, påståendes att Nöddöons åboer, Rear Ifvarsson, Sören Ollsson, Mattz Trullsson och Juhl Ollsson, måtte pålagde blifwa att betahla till HeedEngzgårdarnas åboer, den Landskyld, som Lagmans dommen de Ao 1554 Sti Johannis Baptistæ dag afsagd, dem tillägnar, och wijsar dem wara berättigade till. Samma dombbreff uppwijstes oich upplästes för TingzRätten, hwilket befantz wara af fölliande innehålld, att Ao 1554 Ste Hansses dag, på Foss Lag Ting, öfwerwarandes den Wälb:ne stränge Riddare och Hafwitzman på Boohuus Claues Bilde, med samptl: menige lagrättis:

Sid 15

lagrättis mänd utj Wijgen, då kom utj Rätta för(n)uftige man Christen Laugritzson fogit i Norrskifwerijet i Wijgen, och tilltahlte Tohre i Nöddön för en Qwarnedomb, som han hade stämbdt in på Cronones jord, som Cr Bönder gifwa Landskyld af till slätzherren: emot hwilka Tohre förb:de, wiste ingen giensägellse, uttan lade bref i Rätten, att Qwarnefossen hörde honom till, dock ickie all jordemånen? ofwanföre; dy blef der på för Rätta afsagt, att förbör:de Tore i Nöddöön, skall gifwa Cronan slijs Landskyld deraf, som han gifwer dhe andra Jordegömmor, som lijge myckiet äger utj Jorden, som han stämmer uppå, eller och mahla när wand kommer med Flommen, och intet stämme hålle på Cronans, effter han hafwer bref för fossen, och ickie för dambstöet, hwad här effter skieer, då swarar derföre som lagboken warnar. Enär nu detta uppläsit war, befrågades HeedEngsboerna, huru myckiet Nöddöön, skulle gifwa till HeedEngs gårdarna utj Landskyld? Dhet wiste dhe intet, uttan beroppade sig på Hans Jöranssons i Torgunne wittnesbörd, som här om skulle kunna gifwa någon upplysning. Hwilken, sedan han med hand å book, aflagt sin wittnes Eed, emedan ingen Exception emot honom anfördes, gjorde han fölliande berättellse; att han är en man om sina 82 åhr gammal, och hade hört af sin sahl: fader, och hade han hört det af sina förälldrar, att Nöddöön fordomb hade gifwet till HeedEngen för dämbningen 4 Sätt:r Korn; men intet nembde han, om det war till den ena af Heedängzgårdarna, eller det war till dem bäggie, som desse 4 Sätt:rna gifwes. De förberörde Nöddöons åboerna, Rear, Sören, Mattz och Juhl sade, att på lång tijd öfwer hundra åhr, hafwer sådant af Nöddöö alldrig warit söckt; och fördenskuuld, som de af denna domb, förr än nu alldrig hört, så faller dem sällsampt, af hwad orsaak, på denna dombs krafft alldrig utj så lång tijd warit tahlat. Resolutio. Såsom kiäranderna Bryngell Sörensson och Börje Nillsson på Cronohemmanen i HeedEngen utj Skiee socken boende, bewijst med en Lagmans domb de Ao 1554 Sti Joh: Baptistæ

dag. afsagd, att Cronoh:t utj Heedängen borde niuta så myckiet utj Landskylld, för det Nöddöön wid deras Qwarn niuta dambstöd och dämbning uppå HeedEngz Eng, som det då warande skatteh:n hwilket och nu är wardet Crono, in till den tiden undfått hade. Hafwandes och kiäranderna betygat med Hans Jöranssons i Torgunne wittnesbörd, att i forna tijder Nöddöös åboer gifwet till Heedängen Sid 16

Heedängen 4 sätt:r Landskylld för ärmälte dämbningh: Altså finner TingzRätten billigt att swaranderna Nöddöo åboerna Rear, Sören, Juhl och Mattz, hädan effter skohla till HeedEngsboerna betahla Landskylld för dämbningen och dambstööt, och låto Nöddöboerna nu sig der til disponera, att hädaneffter utgifwa ½ T:a Korn åhr: för berörde dämbning: hwaraf hwardehra Cronogården utj Heedängen. skall behålla haltparten: men att påläggia swaranderna dhe förbör:de Nöddöboer för någon tijd tillbaaka, betahla denna afgifften, kan TingzRätten intet sig förståå till; emedan denna fordran på långsam tijd. och snart 100 åhr tillbaaka, ickie warit fordrad. och således förbör:de Nöddöns åboer. som bona fidei possessores komma till att ansees. hwilka med sådant beswär skiäl:n ickie kunna betungas och graveras; hälst och emedan förmedelst så lång tijdz förlopp, som denna afgifften ickie krafwd warit; man ickie wetta kan, för hwad orsaak, Heedängzboerna af en sijdo lämbnat, denna fordran att utsökia.

Emot denna domb, inlade Bryngel Sörensson d: 18 påföllande Jan: och således utj rättan tijd wadepgr: a 3 mark Smt, saken dermed under den högtährade lagmans Rns decision att bringa: Fördenskuilld tillsades han 6 weckor före nästa Lagmans Ting, Citationen uttaga och sina Congtraparter tillhanda ställa. så wijda han sitt interponerade wad, till godo niuta åstundar:

§ 18

S.d. blef på en författad Liqvidation, befunnet, att Simon Hansson i Sälten, till synen och besicktningen af twisteplatzen emillan Ellgzängen och Sällten. innan deras twistigheet blef med Laga domb afhulpin, wid nästförl: sommar Ting, bekostadt 8 dr Smt: hwar emot Hans Knutzsson, Ifwar Jöransson och Knuth Ollsson utj Ellgzängen, bewijste att de bekostadt. på samma syn och besicktning 1 dr Smt. så att allenaste Simon kostadt 1 dr Smt mehr, än dhe på ärmälte syneförrättning. Altderföre ombödo nu swaranderna Ellgzängzboerna, att betahla honum Simon halfdehlen af det han mehr än de kostadt. Nembl: 16 öre Smt: och förmente sig altså fullgiordt TingzRättens domb d: 3 förl: Junij afsagd: men Simon swarade sig desse 16 /: Smt intet emottaga: och som TingzRätten ickie annat finna kunde. än att Ellgsängz boerna så medelst sin skyldigheet effter berörde domb fullgiordt, kunde dem nu något wijdare ickie påläggias.

Sid 17

Uppbud

I anledning af Hr Rådm: Wälb:de Lorentz Brandtz från Strömstad. nu i dag som är d: 14 jan: utgifne Kiöpebref på skattehem:t Söd: Kijball, utj Skiee socken, som förmähler. att han emot en undfängen Kiöpe Summa af 200 dr Smt. uplåtit sin måg Hr styckejunkaren, Edel och Manhafftig Hr Päder Tranberg på Boohuus. sitt skatteh:n Söd: Kijball i Skiee socken. som är ett halfft hemman, skyllande 1½ T:a malt: blef nu berörde Södre Kijball för Hr styckejunkaren Päder Tranberg uppbudit l: gen:

Således som föreskrefwet finnes utj alla måhl och ährender wara agerat tahlat och swarat, wittnadt ransaakat och befunnit resolverat och dömbdt, betygar undertecknad med mitt nampns egenhändigas underskrift, samt mitt och häradernas Sigills undersättiande. Actum Ao loco et tempore ut Supra
(Papperssigill)

Gudmundus Nordhborgh

(Lacksigill)

Sid 18

Anno 1715 d: 2 och 3 Majj: höltz ordin: Laga Ting med allmogen af Wätte härad
å wanj: Tingzstad giästgifwaregården Wijk, närwahrande Cronones Befalldningzman utj
 Nordwijkans Fögderije Wälb:de Jonas Erichsson, sampt häradernas Eedsworne, och troowärdige
 Nembdemän som woro

Af Wätte härad
 Joen Larsson i Kollekind
 Anders Ifwarsson i Krooken
 Halfward Assmundsson i Lommeland
 Anders Swänsson i Boowall
 Nills Hansson på Råssöön
 Joen Ollsson i Sundby

Af Tanums härad
 Oluf Jonsson i Lyngbytorp
 Simon Ollsson i Karleby
 Jurd Padersson i Gursrud
 Anders Hansson i Hougar
 Jöns Hansson i Arendahl
 Elias Caspersson i Säm

Sid 20

§ 5

SE S.d. saakfälltes af TingzRn Bodolf Joensson utj Cr ht Hämnen i Skiee socken på Länsms Jöran
RIKSDOMAR Kiäpps anklagande till 3 mark: Smt. för det han med en Liusestaake. på Nordsijden i Strömstad utj
 Oluf Joenssons huus slagit sin granne Anders Efwensson utj Hämnen ett blodsår i pannan, wid
 wänstra ögnebrynen: och det i föllie af 10 Cap:s:m:b:m:w: LL:

16 - SE SMTET WÄRDE TILL 166

Sid 21

§ 7

KRÄFT S.d. kiärade för TingzRätten Joen Christophersson utj FloEngen i Skiee socken, till Sören Ollsson på
RIKSDOMAR Nöddöön, i sådan måtto, att d: 13 förl: martij, då han fordrade 61: Smt af Sören som han hade hoos sig
 liggjande, hwilka tillhörde hust: Marin på Gullnäs, men Joen skall bordt åtniuta, för det han gick effter
 Båtzmannen Hans Räf, till Heede: Hafwer först Sören neekat honum berörde pgr:, och strax derpå
 öfwerfallit honum med skiällsord, och kallat honum för en hund, och beskyldt honum för det han
 skulle sagt, att Sören hafft bänkebref; och omsijder tagit honum i bröstet, slagit honum i dörren som
 stod på klinkan, och äfwen wähl skutit honum ut igenom dörren, och stött honum emot wäggiarna i
 Förstugun: och skulle han sagt sig hafwa häradzhöfdingens domb derpå, att han Jon skulle plickta 10
 dr Smt. om han gingo med sitt fääx, in utj humblemyren, som likwähl är hans hemmans ägendomb.
 Till denna sin klagans bewijsande, beroppade han Joen sig på Engebrickt Ollssons på Räföön som war
 Sörens broder, och Hans Jöranssons utj Torgunne, wittnesbörder: Och som Sören emot dem intet
 Exciperade, admitterades dhe till wittnes Eedes aflaggiande; dock effter trogen förmaning om des
 rictigheet. Då sedan Engebrickt först förhördes: hwilken således wittnade, att han Joen kom in utj
 Sörens stugu, och war kallad att Liqvidera, om Båtzmans wärket, des Löhn och mehra: då krafde han
 Joen 61: Smt. som han af Enkian Marin i Gullnäs hafwa skulle, för det han war åt Heede effter
 Båtzmannen, emedan Sören hade hoos sig 10/: Smt stående, som hennes woro.osv
 Målet avslutas på sid. 23.

Sid 23

§ 8.

ERANW S.d. framträdde för TingzRn Nills Hansson på Råssöön, Anders Biörnsson, Oluf Halfwardzsson, Nills
TVIST Simonsson, Haralld Andersson, Oluf Jöransson, Jören Jacobsson, och Enkiorna Karin Hälliesdotter
RIKSDOMAR och Börta Trulldotters sohn Nills Simmonsson, alla på dhe 3 Cronoh:n på Råssöön boende. Och
 beswårade sig öfwer samptl: åboerna på Långöön, ett hehlt hemman Sören Mattzsson, Tolf Mattzsson,
 och Anders Andersson, hwarutj en T:a Landskyllid och odellsjord finnes, utom det desse åboerna
 samptl: äga dersammastädes besittningsRätt, sedan deras förfäder, den öfriga odellsjorden till Cronan
 utj samma hemman afstådt, dock med förbehållid den att fåå besittia man effter man: föredragandes
 Råssööboerna, att desse dem swår:n förfördehla: 1:mo I det dhe höst och währ skohla lijda af
 Långööboernas Creatur en olijdel: skada, af klöfwetråd på deras Giärdesgård, på åthskillige ställen,
 och giöre sig derigenom wäg, gåendes sedan med booskapen, öfwer deras Eng och till sin ängshollma

med Creaturen, af beetandes, förtrampandes och bortskiämnandes den alldeles. 2:do Klagade Råssööboerna, att dhe satt dehlesgården öfwer dehles bäcken omkring en Engehollma, dem förnähr wid Bäckestranden; 3:die att dhe göra sig en wattenwäg öfwer deras Eng och watta deras booskap utj deras bäck, derigenom trampandens under för dem deras Eng. 4:to Klagade Råssööboerna, att deras grannar i Långöön, göra stort intrång utj deras skoug, och den föröda. Härtill Sören Mattzsson på Långöön, Tolf Mattzsson och Anders Andersson swarade, att hwad anbelangar det dhe drijfwa med booskapen öfwer Råssöö Engen till deras Eng, kunna dhe det ey förändra; emedan dhe på annat sätt intet dijt komma kunna: hwarföre dhe af ålder och uhrminnes tijder. hafwa haft rätt deröfwer träda, med sin booskap: Nills Hansson swarade, att dher är en gl: wäg utj lijden, der dhe fordomb haft wäg för sin Booskap till sin Eng; den påstod Nills att dhe måtte sökia, och lämbna deras Eng oskiämbd; men dhe förmente denna wäg ey wara

Sid 24

wara beqwäm eller passabel, i synnerheet till att kiöra dehlesgården sade Långööboerna ståå nu der som han af ålder stådt omkring deras Engehollma; men af dhe utj Bäckens stående störrar, förmente Råssööboerna saaken sig annorlunda skohla wijsa. Hwad wattenvägen anbelangar sade Långööboerna sig willia der utj rätta, och i sin egen brund eller kiälla hädanefter deras booskap watta: hafwandes Nills Hansson, då han bruukade på Långöön, begyndt detta, och sedan har det warit således bruukat. 4:to till åwärkan på skougen, neekade Långööboerna, ickie myckiet, men beklagade, att dhe ähro fattiga på skoug, och begiärte, att dhe måtte af Råssööns åboer fåå något emot betahlning sig tillhandla, som ingen skada kan wara åth. beggie parterna påstodo, att häradzhöfdingen in loco och Crs Befallndningzman Wälb:de Jonas Ericksson, samt Nembdemännen Joen Larsson i Kollekind, Anders Ifwarsson i Kroken och Anders Swänsson i Boowall, måge wid första Lägenheet sig förfouga till twisteplatzen, och den besee, på det, derå sedan en Lag lijkmatig domb och utslag, må kunna göras: och der utj fant TingzRn billigt dem att bifalla.

§ 10

Beano
Syn
S.d. infant sig för TingzRn, Joen Hansson i skatte:t Kiällewijken i Skiee socken, och berättade klagel:n. huruledes natten emellan d: 17 och 18 Januarij förl:ne, en häfftig wådElld utj Kiällewijken sig yppat, som utj aska lagt, alla des huus utj mannegården, Nembl:n en Ny stuga med Lofft öfwer 14 ahl:r lång 12 ahl:r bred och 18 omlag hög, så och en sparre stuga 13 ahl:r lång 10 ahl:r bred, och 8 hwarf hög, samt all des löösa ägendomb af spannemähl och huusgieråd, honum till en obotel: skada. Och uppwijste han här hoos Länsm: Wälb:tt Jöran Kiäpps, samt Nembdemannen Joen Larssons i Kollekind och Anders Swänssons i Boowall d. 4 Aprilis näst af weekne författade wärdering, öfwer den skada, som på huusen i mannegården skiedder war, sig bestijgande till 40 dr Smt: föruttan hwilket och för honum utj spannemähl kläder och allahanda huusgierådz saker uppbrunnit till en Summa af 102 dr 8 /: Smt: begiärte altderföre att, han öfwer sådan sin lijndne stora skada, måtte bekomma TingzRns attestatum

Sid 25

BRAND
SÄKS
ENEN
attestatum, hwarigenom han kunde en ödmiuk ansökning göra hoos hans Excell:ce Högwälb:ne Hr Baron Gen:n och Gouv:n Carl G. Mörner, om någon åtniutande hielp af Brandstodz medlen till sin stora lijndne skadas ärsättiande. Och såsom det war ey allenaste Nembden kunnigt, uttan och all allmogen här utj häradet, witterl:t, att denna olyckel:a branden på förbesagde tijd om natten sig yppat, och att dhen utj aska lagt hehla des mannegård af förber:de huus bestående, och der hoos förbrändt all hans löösa ägendomb, honum Joen Hansson till en nästan obotel: skada: Hafwandes des hustru och barn, naakotta med platz branden undkommit; hwilken hans lijndne skada på huusen ickie ringare kunnat ehl:r kan skattas, än för 40 dr Smt; jämbwähl på Löösoöronen ey mindre än till 102 dr 8/;, warandes och detta af en olyckel: händelse skiedt, des orsaak ehl:r utsprång ingen menniskia weet: Alt derföre har Tingz Rn ey underlåta bordt, om berörde Joen Hanssons olyckel:a tillstånd detta des rättmätiga attestatum meddehla, på det han wijdare må kunna hoos högbem:te hans Excell:ce Högwälb:ne Hr Baron Gen:n och Gouverneuren en underdånödmuk ansökning göra om någon åtniutande hielp af Brandstodzpr:na till sin lijndne skadas reparation och återhämtande.

Sid 26

Uppbud

1

Uppbud

För styckejunkaren Eedel och Manhafftig Hr Pär Tranberg på Boohuus, blef Söd: Kijball utj Skiee socken, som är ett halfft skattehemman, effter des sahl: swärfaders Lorentz Brandtz derpå utgifne Kiöpebref d: 14 Jan: 1715, emot 200 dr Smtz Kiöpe Summa uppbudit 2: gen

2

Hustru Bohl Torstensdotter i Kiärneboo i Kiärnö sockn uppwiste ett bref af Wätte häradz Tingz Rätt utgifwet på Tinget som höltz d: 2 och 3 Majj Ao 1711, hwar med hon bewijste, att hon och hennes sahl: mans Trulls Erikssons i Kiärneboo sterbhuus, hafwa på 2 Tr Landskyllid utj Odells och skattehem:t Båhlrud i Skiee socken, 166

Sid 27

166 Rdr 6/: Smt rättmätel: att fordra, som gör 249 dr 61: Smt: begiärte altderföre att samma 2 Tr Landskyllid eller halfwa gården i Båhlrud, måtte för henne och des barn, Thorsten, Erik och Sören Trullssöner. samt Marit, Marin, Ingiähl och Alit Trullsdotter blifwa uppbudne. Altfördenskulld blef i Krafft af 7 Cap: Jordeb: LL: samma 2 Tr Landskyllid eller halfwa gården utj Båhlrud i Skiee socken wederbörande Odells män till igenlösande uppbudit 1: gen

3

Kör
Märk

S:D: uppwiste hustru Bohl Torstensdotter i Kiärneboo sahl: Trulls Erickssons effterlefwerska, en af Wätte häradz Tingz Rätt Extraderad forehningz domb dat: d: 4 octob: Ao 1710, emillan henne och des sahl: broders Tormo Torstenssons barn, sohnen Oluf Tormosson och dottren Bohl Tormosdotters man Hans Ericksson i Wästegården i Näsinge socken, således lydande, att dhe sig läto benöija för deras præntention i Bräckie, med en fierde part af dhe 100 dr Smt, som hon till samtl: Erfwingarna hade utfäst för sin sahl. broders Oluf Torstenssons 2/3 eller 2½ T:a Landskyllid utj Bräcke i Näsinge socken, hwilken deras fierdepart sig besteg till 25 dr Smt. Och såsom hon ärlagt igenom en ½ T:a Landskyllidz Cederande utj Mosstorp i Lommeländz sockn, till desse 2ne hennes bröderbarn och Erfwingar, hwad berörde förehning innehåller och förmår, att hon till dem utgifwa skulle: begiärte hon, det des sahl: broders Oluf Torstenssons jord utj Bräckie, för henne och hennes med sahl: Trulls Ericksson undfångne barn uppbuidas måtte. Dertill med bewijste hon med Wätte häradz Tingz rättz domb, af d: 30 Sept: 1701, att hon till Halfward Larsson i Öttne ärlagt på sin broders Swäns och Andersses wägnar Kyrkiofijonden som för dem af Bräckie resterade på några åhr tillbaaka 2½ T:a a 9..?½..? 5 dr 20: Nock effter qvittense af d: 8 Martij 1702 på Anders Torstenssons wägnar, till Halfward i Ottenne 4½ Rdr eller 6dr 24: I lika måtto effter qvittense af d: 27 Majj 1702: på Swän Torstenssons wägnar 1 dr Smt: jtem betygade hon med PrästeEnkians hustru Christensa sahl: Hr Christen Klootz, bref, skrifwet Marie dag som förmentes 1699, huruledes hon Krafft och fordrat sin sahl: mans återstående prästetijonde, som skall warit lika stoor med Kyrkians: den berättade hon och sig betahlt a 5 dr 20: sammalede framlade hon sin broders Swän Torstenssons qvittense dat:d: 11 Feb: 1706, hwarmed hon bewiste sig ärlagt till honum 19 Rdr eller 28 dr 16/:Smt, bestijgandes sig det hon och des sahl: man till desse hennes bröder utlagt

Kör
fionoe

Sid 28

utlagt in alles till 46 dr 16/: hwarmed till det närmaste hon förmente deras dehl utj dhe utfäste 100 dr Smt betahlte wara. Ytterl:re intygade hon med sin wärbroders Rasmus Ollssons i Hee qvittense, sig och sin sahl: man hafwa betahlt på hans hustrus Anna Torstensdotters wägnar, till honum 12 dr 16/: Smt. hwarmed des dehl i dhe 100 dr Smt, woro betahlter. Sidst berättade hon, som och war Nembden bekandt, att af sin broders Oluf Torstenssons Jord i Bräckie, som war 2½ T:a Landskyllid, hon Cederat sin syster Anna i Bräckie Gunnes? hustru, 3 sätt:r Landskyllid, hwarmed hennes 12 dr 16/: Smt, utj dhe 100 dr, som skulle utgifwas för desse 2½ T:a Landskyllid i Bräckie, hon förmente wara öfwerbetahlte och clarerade: Altderföre emedan hon ock des sahl: man, lagt till hennes syskon på föreskrefne sätt, för sin sahl: broders Oluf Torstenssons jord i Bräckie, a 2/3 ibidem, eller sedan dhe 3:ne sätt:r som förberördt är afdragne blifwa, 2 T:r 3 Sätt:r Landskyllid, hwad hon utfäst: hwarutj hon och des uttan sin systerdehl och arfzlått ägde: war hon begiärandes, att 2 Tr 3 Sätt:r Landskyllid utj Bräckie i Näsinge socken eller 2/3 ibidem, för henne och des barn måtte uppbuidas. Blefwo alt derföre för hust: Bohl Torstensdotter i Kiärneboo, och hennes med sahl: Trulls Ericksson undfångne barn, Torsten, Erick och

Sören Trullssöner, och Marit Marin, Ingrid och Alit Trulldottrar 2/3 utj Bräckie i Näsing socken, ehli: 2 T: 3 Sätt: Landskyld ibidem, emot en Summa utfäst och utgifwen till hennes syskon a 96 dr Smt, samt hennes egen arfzlått lijka med dhe andra systrarnas, a 12 dr 16/: Smt, nu på sådan beschaffenheet uppbudin l: gen

Således som föreskrefwit finnes utj alla måhl och ährender wahra agerat tahlat och swarat, wittnadt ransaakat, befunnit resolverat och dömbdt, B(et)ygar undertecknad med mitt nampns egenhändig underskrift, samt mitt och häradernas Sigills undersättiande. Actum Ao loco et tempore ut Supra
(Papperssigill)

Gudmundus Nordhborgh

(Lacksigill)

Sid 29

*L. H. A.
S. M. V.*
Anno 1715 d: 15 och 16 Septemb blef effter TingzRns resolution af d: 2 Junij 1714, en Laga Syn och besickning hållin, öfwer dhen twistigheet, som uppwäxin war emillan ofrij Frällse hemmanetz skougar ½ hemman i Hougdahls socken, och Gymnasij Gotheburgensis frällse hemman Ringdahlen ½ hemman i Lommelandz socken, förmedlat till ett fierdedehls: osv

Ett långt protokoll, som avslutas på sid 34

Sid 34

Anno 1715 d: 4, 5 och 6 Octob: höltz ordin: Laga Ting med allmogen af Wätte härad å Rättan Tingzstad Giästgifwaregården Wijk, närwahrande Cronones Befalldningzman utj Nordwijkans Fögderije Wälb:de Jonas Ericksson, och häradernas Eedsworne, och troowärdige Nembdemän som woro

Af Wätte härad
Joen Larsson i Kollekind
Anders Ifwarsson i Krooken
Anders Swänsson i Boowall
Halfward Assmundsson i Lommeland
Nills Hansson på Rässöön
Joen Ollsson i Sundby

Af Tanums härad
Oluf Joensson i Lyngbytorp
Simon Ollsson i Carleby
Jurd Padersson i Gursrud
Anders Hansson i Hougar
Elias Caspersson i Sämb
Jöns Hansson i Arendahl

Sid 35(Aé: om Blomsholm), sid 36 (Aé: om Pihlegården) och sid 40(om Hans Mattsson i Rogstad)
- se sid 15 i detta material

Sid 44

Sid 46

5 Octob.

Sid 45 § 7 *ANBESÖJES - SE LARS H. STRÖMS BOKST.*

§ 11

Här återkommer målet mellan Rässö åbor och Långöös åbor.
Besiktning hade ägt rum

Sid 47

Resolutio: Jag har inte läst igenom domen
Emot denna domb inlade utj rättan tijd Nills Hansson på samptl: Kiärandernas wägnar 3 mark Smtz wade pgr, saaken dermed under dhen Lofwärde Lagmans Rättens decision att bringa; fördenskulld blef han tillsagder 6 weckor före nästa Lagmans Ting, Citationen på sina Contraparter uttaga, och sina wedeparter tillhanda ställa, så wijda han sitt laga waad tänker till godo niuta

Sid 49

§ 12

S.d. framkom Enkian hust: Anna Ollsdotter utj Kiällewijken i Skiee socken, för TingzRn, sahl: Simon Hanssons Effterlefverska, beklagandes sig högel:, att hennes lilla barn som wid Påsketijden effter sin sahl. mans död, som sig tilldrog wid Kynders mässotijden, hade födt, hoos henne blifwet dödt utj sängen, såsom dhet warit myckiet swagt och siukt; hafwandes detta warit henne högl: emot; och anhölt fördenskulld, dhet hon måtte förfordras till att fåå nyttia sina sahligheetzmedell, Och såsom hehla Nämnden, och en stoor dehl af allmogen, kiände dhenna Qwinnans sacktmodigheet och stillheet, och wiste att berätta dhet dhenna händellsen, warit högt henne emot: Ty kunde TingzRätten ickie med något annat straff henne ansee än förwijsa henne till dhet wördige predijkoEmbetet, att för dhenna sin fehlacktigheet, Kyrkioplickt undergåå, lijmätigt Kongl: M:ttz Kyrkiolagz 3 Cap: 13 pt.

§ 13

S.d. framkommo för TingzRätten, åboerna af dhe bägge Cronoh:n Neanberg i Skiee socken, Rasmus Andersson, Sijfwer Ollsson, Pähr Sifwersson och Anders Padersson ibidem, Kiärandes till Taralld Ollsson och Gude Biörnsson uti Gymnasij Gotheburgensis Frällseh:n Slöön, Öfwer dhet dhe skohla sig tillwällat, en Kiörewäg öfwer deras, nembl: Neanbergz åkergiärde, och äng, hwarigenom Neanbergs hemman som för stoor skatt ståå, myckiet skola incommoderas och beskadigas...osv

Målet avslutas på sid 50

§ 14

S.d. framförde för TingzRn Simon Ollsson och Trulls Swänsson i Slöön Kiäromåhl, emot Päder Sifwersson i Neanberg, för det han för några dagar sedan, då dhe wid Kiäntz en fiskietijna hwar med Päder fiskiade, dhem bäggie med yxeskaftet illa slagit, så att Simon ännu dher effter, är blå på sin högra arm; ...osv

Målet uppsköts till nästa ting, då vittnen skulle instämmas.

~~Målet uppskötts till nästa ting, då vittnen skulle instämmas.~~

Sid 51

§ 15

*GRANN
TUST
SÄTTES
OVERKUN
RÖR*
S.d. framträdde för TingzRn, Oluf Jöransson på Ellgöön i Kiärnö socken, Jöns Padersson, Oluf Halfwardsson och Tore Swänsson, gifwandes för TingzRn tillkiänna, att dhen twistigheet som warit emillan Oluf Jöransson och desse hans grannar, om skougens dehlning på Wahlöön, som är Ellgööh:n tillhörande; är bijlagd och förlikter på effterfölliande sätt: att Tohre Swänsson afstod till Jöns Padersson och Oluf Halfwardsson Tångemarkzstyckiet, dhet dhe sins emillan hafwa att fördehla: och dher emot lämnade Jöns och Oluf Halfwardzsson till Oluf Jöransson Lilla marken, som Oluf Jöransson, Oluf Halfwardssoin och Jöns Padersson till förenne possiderat och nyttiat, och hwardehra hafft sin dehl utj, och föruttan detta, Cederade Tohre, Jöns och Oluf Halfwardsson till Oluf Jöransson, dhen skoug som finnes och gror utj ängen. I dhet öfriga behålla dhe hwar och en dhen tract af skougen, som dhe till förenne hafft hafwa effter dhe dehlemärkien, som för dhetta dher om warit. Och angår dhenna dehlningen allenaste dhen wäxna (Aé: Det står så) gröna skougen på Wahlöön, men grunden med muhlebeetet blifwer nu som till förenne desse grannar emillan samfält. besickningz kostnaden betahla samtl: grannarna, sig belöpande till 6 dr 16/: Smt. Och såsom dhe nu å alla sijdor berättade sig med denna skougedehlningen wahra förnögde, kunde TingzRn ickie underlåta, dhen till protocollum föra, och laga Krafft tillägna.

Sid 54

d: 6 Octob:

Sid 59

§ 20

SKÄLLSORD
S.d. framträdde för TingzRn sockneskräddaren Oluf Tormosson utj Lommeland, sig högel: beswärandes öfwer Christopher Hansson utj Mosstorp i Lommeland socken, för dhet han esomoftaste, honum med åthskillige otijdel: skiällsord, af hund, skiällm och mehra öfwerfallit och skymfwat, så att han för hans otijdigheet, så wähl som hans hustrus Gunnilla Mattzdotters ickie kan på något sätt hafwa fred. Fördenskulld som han Christopher till dhetta Tinget är instämbder, och han ey thess mindre, uttan laga förfall uteblifwet, påstod Oluf Tormosson, att hans witne måtte afhöras, och att han utj dhenna saaken måtte fåå domb. Nämbdemannen Halfword Assmundsson gaf tillkiännaosv

Aé: Målet avslutas på sid 61 och 62.

Domslutet avslutas sålunda:

KINDPUS
BefinnandesTingzRätten billigt och rättmätigt wara, att såsom Oluf Tormosson med 2:ne ährliga mäns Oluf Paderssons och Essbiörn Larssons i Lommeland vittnesbörder betygat, dhet Christopher Hansson honum nästförl:ne sommar på Lommelandz äng, för en siällm, tiuf och hund skiält och skymferat, och honum dher brede wijd en kindpust gifwet, så bör och Christopher Hansson effter 20 Cap: Tingm:b: plickta 3 mark Smt. för hwardehra af desse grofwa skiällsord, och thesslijkest 3 mark: Smt effter 10 Cap: Sä/å?ram b: m:w:L.L., för dhet han slagit Oluf Tormosson en kindpust: skall och dher bredewijd Christopher Hansson wederläggia Oluf des rättegångz omkostnad med 4 dr Smt. som han på wittnens hijt skaffande, underhållande och mehra, förmedelst Christopher Hanssons obilligheet hafwer nödsaad blifwet använda.

Sid 62

Uppbud

UPPBUD
1.
För styckejunkaren Edel och Manhaftig Hr Päder Tranberg på Boohuus, blef Söd: Kijball utj Skiee socken, som är ett halfft skattehemman, effter des sahl: swärfaders Lorentz Brändtz dherpå utgifne Kiöpebref d. 14 Januarij 1715 emot 200 dr Smtz Kiöpe Summa uppb: 3: gen:

2

2 Tunnor Landskyllid eller halfwa skatte och Odells hemmanet Båhlrud i Skiee socken, blefwo för hust: Bohl Torstensdotter i Kjärneboo, och hennes barn Torsten, Erik och Sören Trullssöner, samt döttrarna, Marit, Marin, Ingähl och Alit Trulldöttrar, uppbudne 2: gen:

Sid 63

6

S.d. framwiste Hans Tohresson utj Mörkebacka i Skiee socken ett Wätte häradz TingzRättz bref Sid 64

Bref dat: d: 30 Septemb: Ao 1714, hwarmed han bewiste, att samptl: sahl: Biörn Ollssons i Warp Erfwingar, Anders och Oluf Biörnssöner i Warp, och Barbro Biörnsdotters man Lars Ollsson i Warp, samt dottren Anna Biörnsdotters man Oluf Erickzsson i Taffsängen, emot undfängne 140 dr Smt upplåtit och odells sålldt till Hans Tohresson i Mörkebacka, 17½ Sätt:r Landskyllid i Mörkebacka i Skie sokn, tillijka med 3 kannor Landskyllid utj Ödegården Hagarna: Begiärte altderföre, att denna halfwa gård och dehl utj Ödegården för honum måtte Lagl: uppbiudas. Fördenskulld som hans begiäran dher utj war lijkmatig Sweriges Lag 3 Cap: Jordeb: LL.: blefwo nu för ärmälte Hans Tohresson 17½ Sätt:r Landskyllid i Mörkebacka, och 3 kannor Landskyllid i Ödegården Hagarna, som dher under ligger, för Hans Toresson i Mörkebacka emot förber:de KiöpeSumma a 140 dr Smt uppbudin 1: gen:

Således som föreskrefwet finnes utj alla måhl och ährender wahra agerat tahlat och swarat, wittnadt, ransaakat, befunnit, resolverat och dömbdt, betygat undertecknad med mitt nampns egenhändig underskrift, samt mitt och häradernas Sigills undersättiande. Actum Ao loco et tempore ut Supra

(Papperssigill)

Gudmundus Nordhborgh

(Lacksigill)

Sid 65

Saköreslängd

TILLÄGG TILL UTDRAGET FRÅN DOMBOKEN VETTE 1715

Sid 35

(den 4 oktober 1715)

§ 1

S.d. inställte sig för TingzRn Häradzskrifwaren Wäll:de Hr And: Walldenström; præterandes åthskillige längder Cronones uppbörder och räkenskaper angående, pro A:o 1714, hwilka alla upplästes för TingzRn, Nembl: 1:mo En längd öfwer dhe förmedlade hemman här utj häradet: 2:do En längd öfwer dhe på frijheet upptagne hemman8:vo, En Specification på lijfztijdz donatarier, som befinnas wara utj lijfwet, och här utj häradet niuta wärkel: till godo deras donation, 9. Tillspordes Nembden om säterijet Blommersholml woro så bygt, som ett säterije tillborde? Dher på swarades att dhet woro Lagl. och wähl bebygt, emot sin säterijes frijheet, som och nogsampt war bekandt. 10, En anteckning på Nembdemän färgemän och Giästgifware, som dhet förl: åhret giordt dienst, och derföre niutet deras Löhn..... 15 Specification på Påstbönderna och Påstgårdarna här utj häradet: 16 Längd på Präste och Cappellans hemman, som med deras egne afwel bruukas och derföre äro frij för Kongz tijonden, hwilka alla längder såsom dhe effter Nembdens och Tingzsökiande allmogens berättelse, riktige och rättmätige befunes, utj alla dehlar: så blefwo och dhe på wanligit sätt igenom häradzhöfdingens underskrift, under häradetz Sigill verifierade.

Sid 36

§ 3.

S.d. förekom effter hans Excell:e Högwälb:ne Hr Baron Generalens och Gouverneurens Hr Carl G: Mörners Nådige resolution, af d: 17 Sept: 1715, Cr: Bef: Wälb:de Jonas Ericksson, tilltahlandes Halfward Hälliesson utj Mällagården i Näsing socken, ärfordrandes af honum, det han måtte wijsa för TingzRn dhe skiähl, som kunde säkert intyga, det han hade af dhen för några åhr sedan afrymbde Joen Knutzsson utj Pijhlegården något att fordra, förr än han här ifrån afrymbde; emedan Hr Bef:m förmente, att berörde Joen, under Cronan hade förbrutit sin Jord utj $\frac{1}{4}$ i Pijhlegården; hwilken fierding skall beståa af 15 Sätt:r Landskyll; hwarutj Joen med sina systrar ägt största dehlen eller altsamman. Thy att Joen Knutzssons utj Pijhlegården sahl: fader Knuth ägde halfwa Pijhlegården af 2 Tunnor Landskyll

Sid 37

Landskyll och 6 sätt:r bestående, undantagandes hans systers Segridz dehl i Åberg, som war en sättung $3\frac{1}{2}$ skrull, och des broders Hans Halfwardzssons utj Röd jord, a 3 Sätt:r och 3 skrull, som gör tillhoopa 5 Sätt:r $2\frac{1}{2}$ skrull. Och såsom Knuth Halfwardzssön så medelst war ägande af 24 sätt:r $1\frac{1}{2}$ skrull Landskyll i Pijhlegården: så äro dhesamma fördelade och skifftade emillan 2ne des söner Joen och Thol, och 4 deras systrar, Ingrid och Barbro, Margreta och Segrid; belöp sig altså på Broderen 6 sätt:r $\frac{3}{8}$ skrull, och på systemen, 3 sätt:r och $\frac{3}{16}$ skrull: Nu såsom broderen Joen Knutzsson med 2:ne systrar Barbro och Ingrid, äro af landet rymbde, sedan ofreden begyntes: förmente och påstod Hr Befm: att deras 12 sätt:r $\frac{3}{4}$ skrullar äro under Cronan förbrutne. Wijdare påstod och Hr Befm: att Erfwingarna till Röd och Åbergz jorden, såsom större dehlen af dem äro och rymbde, måtte tillkiännas Cronan såsom förbrutne. Thy Hans Halfwardzsson i Röd, som ägde 3 sätt:r och 3 skrull utj halfwa Pijhlegården, hade effter sig en sohn Erik ben:d, och 4 döttrar Anna, Barbro, Segrid och Hällewijk; af hwilka dhe 4 äro åth Norriet med sin moder Olug rymbde, nu utj kriget, och allenaste en syster Anna ben:d, boende utj Mörk, med sin man Sören Hälliesson hemma i landet; warandes altså Anna $2\frac{1}{2}$ skrull tillfalldne, och dhe öfriga 3 sätt:r och $\frac{1}{2}$ skrull Cronan för deras rymmande hemfalldne. Ytterligare ägde Segrid Halfwardzdotter sahl: Jöns Pärssons i Åberg hustru en sättung $3\frac{1}{2}$ skrull Landskyll, utj förberörde halfwa Pijhlegården: Och som han ägde 3:ne barn, Oluf, Tharall och Kierstin: så är Oluf förbehållin des dehl utj dhe förberörde en sättung $3\frac{1}{2}$ skrull sig bestijgande till 3 skrull; Och det öfriga såsom tillhörande Tharall och Kierstin, hwilka rymbde ähro, tillfaller Cronan, nembl: en sättung och $\frac{1}{2}$ skrull: är altså effter Hr Befalldningzmannens påstående, Cronan ägande af en tunna 4 sätt:r $1\frac{3}{4}$ skrull Landskyll utj halfwa Pijhlegården. Emot denna uträckningen, kunde ingen disputeras, ehuru wähl samptl: släcktingarna nu tillstädes woro, nembl: Thol Knutzsson, Clement Tolleson utj Pijhlegården, Oluf Jönsson i Åberg och Sören Hälliesson i Mörk, sampt Päder Erlandsson i Hälle, som hafwer Joen Knutzssons syster Margreta.

På detta swarade Halfward Hälliesson att han ickie hafwer andra bewijs på sin fordran hoos Joen Knutzsson, 1:mo en des obligation dat: Pijhlegården Ao 1708 d: 15 Januarij; men Halfword kunde ickie på rättens tillfrågan påminna

Sid 38

påminna sig hwem som dhen hade skrifwet: hwarföre Hr Befm: emot densamma protesterade, såsom och dher under intet wittne war tecknad. 2:do framlade han odells brefwet som sahl. Knut förwärfwat, på sin Jord i Pijhlegården, a 2½! T:a Landskyld; hwar emot Hr Befm: och protesterade; alldenstund Halfward wähl det kunnat bekomma, af sin skulld enär Thol Knutzsson, som utj dhenna jorden och är interesserad. 3:tio beroppade Halfward sin (Aé: Det står så) på Thol Knutzssons wittnesbörd här utj; och äfwen på Clement Thollessons i Pijhlegården, som dher om skulle hafwa wittenskap.

Målet avslutas på sid 40 med bl.a. följande

...Kunnandes man nu ickie draga det utj twifwellsmåhl som så länge till förenne för otwifwellacktigt hållit warit. Men som all Joen Knutzssons Jord utj Pijhlegården, till ½ T:a Landskyld och 3/8 skrull sig bestijgande, med desse 13 Rdr 29 /: Smt ickie är betahlt, så är det öfriga under Kl: M:tt och Cronan förmedelst Joen Knutzssons rymmande förbrutit; finnandes TingzR:n, att en sättung Landskyld utj Pijhlegården ickie högre uthbringas kan, än till 6 dr Smt, interesstet hwad anbelangar anseer och TingzRn billigt, att Halfward Hälliesson på 6 åhr tillbaka för detta sitt Capital, det bör niuta, effter han derföre Clarerat till Cronan 4:de pänningen, och Drag: præstationen*, som der af bordt uthgåå; hwilket af Landskylden, så långt dhen räckia kan, emedan odells skatten och Contribution är dher af ärlagder, kommer att betahlas och förnöyas; på wijdrig händellse, häfftar sielfwa Jorden derföre.

(Aé: Målet finns i sin helhet i Bo Forsströms artikel i "Vi släktforskare nr 2/2003)

* = Dragonne præstationen

§ 4

S.d inställte sig för TingzRn Kiörkiöstöten wid Skiee kyrkia Jöran Kandt ben:dt. boendes på Eigste platsen under Eigst, beswärandes sig högel: öfwer Hans Mattzsson i Rougstad, för det han för några weckor sedan, på en sundag, öfwerfallit honum med en otijdig munn, och framme utj Choret wid Alltaret i Skiee Kyrkia, honum en fissellstuuth kallat. Insinuerandes dher hoos Kyrkioherdens Erewärdige Hr Fredrick Bagges beswärsskrift, öfwer denna Hansses förgrijpellse, af fölliande innehålld bestående; att Hans Mattzsson i Rougstad kom då han blifwet förmanter af Hr Kyrkioherden, att han skulle afståå med dhen oenigheet han förer med sina grannar, och dhet han på Kyrkiowägen ickie kan lefwa i stillheet; hafwer Hans uthbrustit i en stoor ifwer, och igenslutit Sacrestijedörren, till att des frijare dermed fåå omgåå, och ändteligen, när han kom utur Sacrestijan framme wid alltaret, hafwer han kallat Jöran Kandt en fissellstuut; hwarföre Hr Kyrkioherden påstod att han måtte näffsas, 1:mo såsom dhen dher ey wehlat höra eller wörda Hr Kyrkioherdens förmaning, uttan föräcktat och wanwärdat hans Embete, och dhen förmaning, som på des wägnar, han utj sacktmodigheet honum föreställte: 2:do såsom dhen der med sin tunga, slagit sin nästa, och kallat honum en fissellstuuth: 3:tio såsom den dher

Sid 41

dher öfwerfallit en Kyrkiobetiente, under sin tiensts förrättande, 4:to såsom dhen dher på en sundag och sabbatzdag, offentel: och i en god dehl af församblingens Ledamöters närwahro, och mitt för alltaret i gudz huus, som herranom helgat är, till des hehlighe nampns åminnellse; uttan blygd respect och försyn, detta giordt, och dher med förtörnat gud och förargat hans försambling: hwarå han TingzRättens domb begiärte. Hans Mattzsson förklarade sig öfwer detta klagomåhl således, att han ickie kallat Kyrkiöstöten en fissellstuuth, uttan sagt, att han förnummit dhet han warit förförd, hoos Hr Kyrkioherden, af en fissellstuuth, för dhet som han woro oskyldig utj. Jöran Kandt beroppade sig på effterfölliande wittnen, som skohla hördt, att Hans kallat honum en fissellstuuth, nembt: Thorsten Ifwarsson i Grällöös, Lars Ollsson i Warp, och Erik Halfwardzsson i Kiedderud, samt Christopher Ollsson i Wälle, som alla woro Kyrkiowärder, och då tillstädes i Kyrkian warit; emot hwilka Hans intet hade att protestera: Fördenskulld admitterades dhe till wittnes Eedens afläggjande, och sedan dhe dhen med hand å book hade aflagt, afhördes dhe särskildt, då först Thorsten Ifwarsson utj Grällös, på

sin aflagde Eed berättade, att nästförl: sommar på en sundag, då tie(n)sten war lycktad, och församlingen skulle gåå utur Kyrkian, gingo han och desse flere Kyrkiowärdarna fram, åth Choret, och ärnade gåå utj Sacrestijan till Hr Kyrkioherden effter des kallelse: och när han kom fram utj Choret, mötte Kyrkiostöten Jöran Kandt och Hans Mattzsson dhem, och kommo utur Sacrestijan, och då dhe mötte honom, hölt Kanten utj Hans; då sade Hans fram utj Choret strax wid alltaret, din fisslestuuth: men hwem han kallade fisslestuuth, det weeth han ey wijdare, och mehr hade han ey till att wittna. Dher näst inkom Lars Ollsson i Warp, och gjorde på sin aflagde Eed fölliande berättelse; att nästförl: sommar på en sundag, wid det folket skulle gåå utur Kyrkian, gick han och dhe andra Kyrkiowärdarna fram utj Coret, och ärnade gåå in utj Sacrestijan till Hr Kyrkioherden, och då dhe woro wid Sacrestijedörren, kom Jöran Kandt utur Sacrestijan, ledandes Hans Mattzsson: dher med wred Hans Mattzsson på sig, och ryckte sig ifrån honom sägiandes, skall du leda mig uth din fissellstuuth: och kyrkioherden kom effter, som befälte att dhe skulle laga Hans ifrån honom. Mehr hade han intet att sägia. Derpå inkom Erik Halfwardzsson i Kidderud, hwilken således, wittnade, att han Erick nästförl:ne sommar på en sundag, sedan gudztiensten

Sid 42

Tiensten war ute, och församlingen gick utur Kyrkian, gick med dhe andra Kyrkiowärdarna effter Hr Kyrkioherdens begiäran, fram utj Choret, och ärnade sig i Sacrestijan till Hr Kyrkioherden; då kom Hr Kyrkioherden, Jöran Kandt och Hans Mattzsson i Rougstad utur Sacrestijan, och wid dhett samma hörde Erick, att Hans sade din fissellstuuth, men hwilken han der med mente, weet han ickie, och ey heller såg han, att Jöran Kandt utj honom hölt. Då sade Hr Kyrkioherden, hwad är det han kallar honom? jag skiuter Eder till wittnes; och war ännu myckiet mehra folk utj kyrkian. Mehr hade han ey till att sägia eller betyga i dhenna saaken. Sidst framkom Christopher Ollsson i Wälle och gjorde på sin aflagde Eed sådant wittnesbörd, att nästförl: sommar på en sundag, då folket skulle gåå utur Kyrkian, gick han Christopher och dhe andra Kyrkiowärdarna fram utj Choret, och skulle tahla med Hr Kyrkioherden, emedan tisdagen dereffter skulle skulle (Aé: Det står 2 ggr) hållas Kyrkioräkenskap; och enär dhe kommo fram utj Choret, såg han att Kyrkioherden och Hans Mattzsson, stodo i Sacrestijedörren, och tahltes wid, men hwar om, weet han intet; sedan kom Kyrkiostöten Jöran Kandt, ledandes med Hans Mattzsson ifrån Sacrestijedörren och då Hans kom fram wid bruudebänken i Coret, sade han fissellstuuth, men hwem han dher med mente weeth han intet. Och mehr hade han intet till att wittna eller sägia. Flere wittnen och bewijs hade Jöran Kandt för denna gången ickie att producera; uttan begiärte att han som en ringa Kykiobetiente, måtte niuta beskydd, för all wålldsamheet och wanheedrande utj Kyrkian och utj sitt ringa Embete. Resolutio. TingzRn befinner att ännu klarare bewijs för Kyrkiostöten i Skiee Kyrkia Jöran Kandt reqvирeras, till att öfwertyggia Hans Mattzsson i Rougstad, att han på en sundag nästförl: sommar kort före S:te Johannis tijd, sedan gudztiensten war lycktad, och då mehrendehls församlingen war utur Kyrkian gångin, framme i Kyrkian och Choret kallat honom en fissellstuuth; altså förunnnes Jöran Kandt dilation till ett annat Ting, sig flere bewijs till sin tahlan att förskaffa; förklarandes sig Hans Mattzsson, att han fuller nämbdt en fissellstuth, men ickie dher med mendt Kanten, uttan dhen som skulle obewijsligen honom hoos Hr Kyrkioherden angifwet, utj dhen saak som han af honom tilltahltes före; och enär således af Kanten gilltiga skiähl framskaffas, att Hans Mattzsson

Sid 43

Mattzsson honom för en fissellstuuth kallat, will sig TingzRn utj saaken wijdare och till ett definitivt sluth uthlåta.

TILLÄGG SKRIVET FRÅN NÄTET I JANUARI 2014

ADonLine
Bild Sid 18

Anno 1715 d: 2 och 3 Maij: höltz ordin: Laga Ting med allmogen af Wätte härad å wanl:
Tingzstad giästgifwaregården Wijk,

Bild 120- Sid 20

§ 6. S.d. anklagade för TingzR:n Länsn: W:e Jöran Kiäpp, Anders Mickellsson i Skattehem:t Breehult i Hougdaahl socken, för det han nu förl: wintertijd 3:ne åtskillige gånger, när ordningen kom till honum, försummat att giöra wackt wid Swijnesund. Anders kunde ey neeka, att ju berörde wackt war 2:ne gånger försummat, den 3:die kunde han sig ickie påminna, men sade sig warit utj Giötheborg förl. höst, om dhen strandewägen, wid Åmåht; och wid det samma haft han beklagat på Hougdaahl sokens wägnar, att den ledo mer twång igenom berörde wackt, än att den tåhla kan; hwar på han berättade sig fått det swar, att dhe skulle niuta lindring. Anders tillfrågades hwarest samma resolution woro? Han sade sig den ickie hafwa; uttom att Gouvernamentz Secret:e Hr Seth sagt den skohle sändas till Hr Befalld mannen. Hr Befm:n swarade, att han ingen annan resolution fått, än af d: 24 Decemb: 1714, som förmåhler, att omwäxlingarna som skiee med underofficerarna Trummeslagare och dhe wanl:a patrulleringar och recognosseringar wid Swijnesund, och Norrska gräntzen, skohla förfordras med fij siutz, och hållhästar, till des närmare ordres kan ärhållas ifrån högre handen. Och refererade wijdare, att emot det Hougdaahlsocken håller denna sundz wackten, förfordrar bref och mehra, som till wackten gåå skall ifrån Hougdaahl, ähro dhe frja för inqvarteringar, som Skie socken hafwer, af Dragoune officerare och giemena, som bygden

Sid 21

bygden är full med; Hwarmed hehla Hougdaahlsocken nästförl. wintertijd, så wähl som Lommelandz och Näsinge socken woro förmöyde, wid mantahlsskrifningen som höltz på Nordsijdan wid Strömstad: hwilket så wähl Joen Ollsson i Sundby, som Halfward Assmundsson i Lommeland, och Joen Larsson i Kollekind, betygade sandt wara: Och sade Joen Ollsson utj Sundby, sig intet wetta någon annan emotståå sundzwackten, än Anders i Breehult, och 3 weckor äro emillan hwar gången wackten kommer på gården; hwarföre den hwar siätte wecka allenast kommer på Anders Mickellsson, som boor på en half gård. Resolutio. TingzRn finner skiähligt på Länsn:s W:tt Jöran Kiäpps anklagande, att beläggia Anders Mickellsson utj Brehult i Hougdaahls socken, med 2 gånger 3 mark smtz plickt, för tredsko; emedan han 2:ne gånger effter egit tillstående, befinnes hafwa försummat gräntzewackten wid Swijnesund näst förl: wintertid, hwar uppå ey lijten mackt ligger: och åthwarnas han så wähl som flere wederbörande af Hougdaahls giälld, till all wijdare olägenheetz undwijkande, samma wackt ickie försumma, till des af Hans Excell:ce Högwälb:ne Hr Baron Gen: och Gouverneuren Carl G: Mörner, någon annan förordning wijsas kan wara författad, än nu förtijden der med är.

KAPSKUTER FR. TING I JAN